

Na osnovu člana 70. Zakona o porezu na dodatu vrijednost u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", broj: 9/05 i 35/05), a u vezi sa članom 14. stav 3. Zakona o sistemu indirektnog oporezivanja u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", broj: 44/03 i 52/04) Upravni odbor Uprave za indirektno oporezivanje, na 41. sjednici održanoj 21.06.2005. godine, donio je

PRAVILNIK O PRIMJENI ZAKONA O POREZU NA DODATU VRIJEDNOST

I OPĆE ODREDBE

Član 1.

Predmet pravilnika

(1) Ovim pravilnikom bliže se propisuje način primjene Zakona o porezu na dodatu vrijednost (u daljnjem tekstu: Zakon).

II PREDMET OPOREZIVANJA

Član 2.

Predmet oporezivanja

(1) Predmet oporezivanja porezom na dodatu vrijednost (u daljnjem tekstu: PDV) je svaka isporuka dobara ili usluga obavljena na teritoriji Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu BiH) uz naknadu, vlastita potrošnja, unos dobara u carinsko područje BiH, te isporuka dobara i usluga što se obavi uz naknadu, bez naknade ili uz povoljnije uslove poreskim obveznicima i njihovim zastupnicima, kao i drugim primaocima, ako su ispunjeni ostali Zakonom propisani uslovi.

III PROMET DOBARA I USLUGA

Član 3.

Promet dobara

(1) Isporukom dobara omogućuje se prijenos prava raspolaganja na dobrima licu koje tim dobrima može raspolagati kao vlasnik.

(2) Dobrima se smatraju predmeti, skup stvari i privredna dobra koja se u prometu smatraju dobrima, kao što su: električna energija, toplotna energija, plin, grijanje, hlađenje i slično.

Član 4.

Promet na osnovu odluke državnog organa

(1) Kad zakonom utvrđeno tijelo, u postupku izvršenja, proda neko dobro, ne smatra se da je došlo do prometa između dužnika i organa izvršenja, već do direktnog prometa između dužnika i kupca.

Član 5.

Provizija pri prodaji ili kupovini dobara
prilikom prodaje u tuđe ime i za tuđi račun

(1) Kod isporuke dobara po ugovorima na osnovu kojih se plaća provizija pri prodaji, kao što su ugovori o posredovanju i ugovori o trgovinskom zastupanju, radi se o prodaji u ime i za račun drugog lica. Za razliku od komisione prodaje, posrednik obračunava i plaća PDV na svoju proviziju, a vlasnik dobra, odnosno lice u čije ime i za čiji račun posrednik vrši prodaju obračunava i plaća PDV na ukupnu prodajnu vrijednost. Posrednik, odnosno zastupnik za svoju uslugu posebno izdaje račun na kojem iskazuje naknadu za izvršenu uslugu i obračunava PDV na vrijednost usluge posredovanja, odnosno zastupanja. PDV obračunat na proviziju posrednika, odnosno zastupnika predstavlja ulazni porez za vlasnika dobra.

Član 6.

Promet dobara u svoje ime a za tuđi račun
(komisiona prodaja)

- (1) Kod komisione prodaje prometom dobara smatraju se obje transakcije:
- prijenos (isporuka) dobara od strane vlasnika (komitenta) komisionaru,
  - prijenos dobara od strane komisionara primaocu dobara.
- (2) Obaveza obračunavanja i plaćanja PDV-a za komisionara nastaje istekom obračunskog perioda u kojem su dobra prodana i u kojem je ispostavljena faktura kupcu.
- (3) Obaveza obračunavanja i plaćanja PDV-a za komitenta nastaje istekom obračunskog perioda u kojem je primio obračun komisionara o prodaji dobara.

Član 7.

Iznajmljivanje

- (1) Isporuka dobara na osnovu ugovora o iznajmljivanju na određeni period, gdje je predviđeno da se pravo vlasništva prenosi najkasnije istekom ugovorenog perioda, predstavlja finansijski lizing.
- (2) Kada se radi o finansijskom lizingu kod kojeg je ugovoreno pravo otkupa predmeta lizinga, davalac lizinga obračunava PDV na osnovicu koju čini iznos naknade koju obveznik prima, ili treba da primi, po osnovu predaje predmeta lizinga primaocu lizinga.
- (3) Poreska obaveza kod finansijskog lizinga nastaje istekom poreskog perioda u kojem je dobro isporučeno.
- (4) Ukoliko odredbe u ugovoru o lizingu ne budu do kraja ispoštovane, odnosno dođe do raskida ugovora prije prijenosa vlasništva, davalac lizinga ima pravo ispravke obaveze PDV-a, pod uslovom da dobro bude vraćeno davaocu lizinga.

(5) Ispravka se vrši proporcionalno trajanju lizinga, i to u poreskom periodu u kojem je došlo do prestanka obligacionog odnosa.

(6) U slučaju kada ugovorom o lizingu nije predviđeno da se pravo raspolaganja na dobru prenese sa davaoca na primaoca lizinga, odnosno kada nije ugovoren otkup dobra koje je predmet lizinga, PDV se obračunava i plaća na svaku ugovorenu ratu, s obzirom da se u ovom slučaju radi o zakupu pokretne stvari.

Član 8.

Promet nekretnina

(1) Novosagrađenim građevinskim objektima, u smislu člana 4. stav 3. tačka 4. Zakona, smatraju se objekti koji nisu upotrebljavani u svrhu za koju su izgrađeni i koji nisu bili predmet prijenosa prava raspolaganja.

(2) Ekonomski djeljivim cjelinama (stan, poslovni prostor, garaža i drugi) smatraju se dijelovi novoizgrađenih građevinskih objekata iz stava 1. ovog člana, koji se isporučuju kao posebna cjelina i za koje se ugovara posebna naknada.

Član 9.

Promet u slučaju likvidacije i stečaja

(1) Prijenos poslovne imovine u postupku likvidacije je oporeziv, izuzev ako prijenos nije uključen u članu 7. stav 2. Zakona .

(2) Prijenos dobara članovima ili vlasnicima društva po završetku likvidacije podliježe oporezivanju.

(3) Prijenos poslovne imovine u postupku stečaja podliježe oporezivanju, izuzev ako prenos nije uključen u članu 7. stav 2. Zakona, a poreski obveznik nad kojim se vrši stečaj je poreski dužnik.

Član 10.

Razmjena

(1) Ako pri isporuci dobara naknada nije novčana, već u isporuci drugog dobra ili usluge, radi se o razmjeni.

(2) Pri razmjeni, isporuka podliježe oporezivanju na obje strane, odnosno kod svakog isporučioća.

Član 11.

Manjak

(1) Pored upotrebe dobara u vanposlovne svrhe navedenih u članu 5. stav 1. Zakona, upotrebom dobara u vanposlovne svrhe smatra se i manjak dobara.

(2) Manjak dobara za koji se ne tereti odgovorna osoba smatra se vlastitom potrošnjom u vanposlovne svrhe poreskog obveznika i podliježe oporezivanju.

- (3) Izuzetno nastali rashod po osnovu kala, rastura, kvara i loma do propisanog iznosa i manjak dobara koji se može pravdati višom silom ne podliježe oporezivanju.
- (4) Visina dopuštenog rashoda po osnovu kala, rastura, kvara i loma utvrđena je Normativom za utvrđivanje rashoda na koji se ne plaća PDV, a koji je sastavni dio ovog pravilnika.
- (5) Za dobra koja nisu obuhvaćena Normativom rashoda, količina rashoda se utvrđuje prema normativu obveznika.
- (6) Pod višom silom podrazumijeva se manjak dobara nastao usljed elementarnih nepogoda (poplava, požar, zemljotres, ratna razaranja i slično), na osnovu akta nadležnog organa.
- (7) Obveznik PDV-a utvrđuje rashod neposredno pošto je određeni rashod nastao, ili redovnim ili vanrednim popisom robe u skladištu, stovarištu, magacinu, prodavnici ili drugom sličnom objektu.
- (8) Utvrđivanje rashoda vrši ovlašćeno lice ili popisna komisija obveznika, a o izvršenom popisu obavezno se sastavljaju zapisnik i popisna lista.
- (9) Na rashod nastao zbog proteka roka trajanja dobara ne plaća se PDV, pod uslovom da je rok trajanja utisnut na ambalaži proizvoda ili je na drugi način određen od strane proizvođača, a pri uništenju navedenih dobara prisutan predstavnik Sanitarne inspekcije.

Član 12.

Davanje poslovnih uzoraka

- (1) Uobičajenom količinom poslovnih uzoraka, u smislu člana 5. stav 2. tačka 1. Zakona, smatraju se dobra koja nisu namijenjena prometu, a koja su rezultat poslovanja poreskog obveznika ili koja su neposredno povezana sa obavljanjem njegove djelatnosti, bez obzira da li je na tim dobrima utisnut logotip poreskog obveznika.
- (2) Dobra koja se daju kao poslovni uzorci moraju biti obilježena kao takva, a ako ne mogu biti obilježena kao poslovni uzorci, moraju biti u obliku i pakovanju različitom od oblika i pakovanja tih dobara namijenjenih prometu.

Član 13.

Davanje poklona male vrijednosti

- (1) Poklonom manje vrijednosti, u smislu člana 5. stav 2. tačka 2. Zakona, smatra se dobro pojedinačne tržišne vrijednosti manje od 20,00 KM bez PDV-a, koje obveznik daje povremeno različitim licima (poslovnim partnerima, predstavnicima poslovnih partnera i slično), a da za to ne postoji pravna obaveza.
- (2) Poslovnim partnerima smatraju se lica sa kojima postoji poslovni odnos ili se očekuje da će se takav odnos uspostaviti.
- (3) Povremenim davanjem poklona smatra se davanje najviše jednog poklona istom licu u poreskom periodu.

Član 14.

Stavljanje u vlastitu upotrebu dobara koje poreski obveznik proizvodi, izgrađuje, obrađuje, kupuje ili uvozi u okviru svojih djelatnosti

- (1) Prometom dobara se smatra i stavljanje u vlastitu upotrebu dobara koje poreski obveznik proizvodi, izgrađuje, obrađuje, kupuje ili uvozi u okviru svojih djelatnosti.
- (2) Uzimanjem takvih dobara za vlastitu upotrebu u vanposlovne svrhe, poreski obveznik sam postaje učesnik u proizvodno prometnom lancu, pa se takav promet (interni promet) tretira kao oporezivi promet.
- (3) Za takav promet poreski obveznik je dužan sačiniti internu poresku fakturu, koja sadrži elemente fakture izdate za prodaju dobara drugom poreskom obvezniku.

Član 15.

Prijenos imovine poreskog obveznika

- (1) Prijenos cjelokupne ili dijela imovine poreskog obveznika, u skladu sa članom 7. stav 2. Zakona, se ne smatra prometom dobara ukoliko su kumulativno ispunjeni sljedeći uslovi:
  - a) da ona čini zaseban poslovni subjekt,
  - b) da je sticalac poreski obveznik ili tim sticanjem postane poreski obveznik,
  - c) da nastavlja obavljanje iste djelatnosti i
  - d) da kupac ima, ili će dobiti, istu stopu za odbitak ulaznog poreza koju je imao prodavac.

Član 16.

Prijenos imovine poreskog obveznika u slučaju smrti

- (1) Prenos imovinskih prava sa ostavioca na jednog ili više nasljednika u slučaju nastavka privredne djelatnosti ne podliježe oporezivanju.
- (2) Zadržavanje dobara nakon prestanka obavljanja djelatnosti ili nakon prestanka registracije, a za koja je ulazni porez u potpunosti ili djelimično odbijen, podliježe oporezivanju .

Član 17.

Promet usluga

- (1) Sve isporuke koje se vrše u okviru obavljanja djelatnosti, koje se ne smatraju isporučenim dobrima, smatraju se prometom usluga i podliježu obračunavanju PDV-a, osim u slučajevima koji su posebno propisani članovima 24 do 30. Zakona.
- (2) Ako jedinstvena isporuka istovremeno ima obilježja prometa dobara i prometa usluga, za razvrstavanje su bitna ona obilježja koja određuju stvarni sadržaj isporuke, uzimajući u obzir volju ugovornih strana.
- (3) Kod popravki dobara, za razgraničenje radi li se o prometu dobra ili usluge, bitan je, u ukupnoj naknadi, udio materijala koji je nabavio poreski obveznik koji obavlja popravak. Ako udio naknade koja se odnosi na materijal iznosi više od 50% od ukupnog iznosa naknade koja se odnosi na popravak, radi se o prometu dobra, a ne o obavljenoj usluzi.

(4) Trpljenje neke radnje, suzdržavanje od neke radnje i ustupanje nekog prava, predstavljaju usluge u smislu PDV-a. Pod trpljenjem neke radnje smatra se, između ostalog, i dopuštanje korištenja pokretnih i nepokretnih stvari, patenata i drugih pronalazačkih prava.

(5) Ako pri prometu usluga naknada nije novčana, već u isporuci dobra ili usluge, radi se o razmjeni.

(6) Pri razmjeni, isporuka podliježe oporezivanju na obje strane, odnosno kod svakog isporučioaca.

Član 18.

Oplemenjivanje (prerada, obrada, dorada) i izrada

(1) Ako naručilac daje proizvođaču materijal radi prerade, obrade, dorade ili izrade određenog proizvoda, takva isporuka nije oporeziva, jer naručilac i dalje zadržava pravo raspolaganja kao vlasnik tog materijala.

(2) Ako proizvođaču iz stava 1. ovoga člana, nakon obrade ostaju nusproizvodi ili otpaci iznad 5% vrijednosti njegove isporuke, a koje je trebalo vratiti naručiocu, radi se o prometu dobara od strane naručioaca proizvođaču, na koja se mora posebno obračunati PDV.

(3) Ako naručilac iz stava 1. ovoga člana isporučuje proizvođaču materijal, dijelove ili sastojke pri čemu ne zadržava pravo raspolaganja kao vlasnik, već tim isporukama plaća proizvođačeve isporuke, odnosno protuisporuke, radi se o oporezivim isporukama, odnosno razmjeni.

Član 19.

Korištenje usluga u vanposlovne svrhe

(1) Upotreba dobara koja čine dio poslovne imovine za vanposlovnu upotrebu poreskog obveznika, kada je PDV na takva dobra moguće u potpunosti ili djelimično odbiti, smatra se prometom usluga.

(2) Za takav promet poreski obveznik je dužan sačiniti internu poresku fakturu, koja sadrži elemente koje bi sadržavala primljena poreska faktura da mu je iste usluge izvršio drugi obveznik PDV-a.

IV MJESTO OPOREZIVANJA

Član 20.

Mjesto oporezivanja kod isporuke dobara

(1) Kod isporuke dobara, mjestom isporuke smatra se BiH, ako se dobro nalazilo u BiH u trenutku isporuke. Ako je dobro otpremljeno, tada se BiH smatra da je mjestom isporuke ako se dobro nalazilo u BiH na početku otpreme.

(2) Ako se radi o dobrima koja se montiraju, instaliraju ili izgrađuju, BiH se smatra mjestom isporuke ako je to mjesto gdje dobro postavlja isporučilac ili neko u njegovo ime.

Član 21.

Mjesto oporezivanja kod obavljanja usluga

(1) BiH se smatra mjestom obavljanja usluga, ako je mjesto obavljanja usluge tamo gdje je sjedište odnosno stalno boravište ili prebivalište lica koje obavlja usluge, ako Zakonom ili ovim Pravilnikom nije drugačije određeno. Isto se odnosi i ako uslugu obavlja poslovna jedinica stranog preduzeća koja se nalazi u BiH.

(2) U članu 15. stav 2. Zakona propisani su izuzeci od općeg načela.

(3) Kod usluga u vezi s nekretninama, uključujući i najam ili zakup, mjestom obavljanja usluga smatra se mjesto gdje se nekretnina nalazi. Usluge u vezi s nekretninama obuhvataju sljedeće skupine usluga:

- a) usluge koje se obavljaju pomoću nekretnina (npr. iznajmljivanje kuća, stanova i soba na rok kraći od 60 dana, hotelskih soba, apartmana, zemljišta
- b) npr. parkirnih mjesta, iznajmljivanje teniskih igrališta, kuglana, održavanje grijanja i liftova, održavanje zelenih površina, čišćenje zgrada, iznajmljivanje izložbenih površina na sajmovima, postavljanje izložbenih mjesta);
- c) usluge koje se obavljaju na nekretnini obuhvataju usluge koje služe neposredno uređivanju nekretnine (npr. geodetski radovi), usluge koje služe za pripremu građevinskih radova (npr. usluge arhitekata, građevinskih inženjera, statičara), obavljanje građevinskih radova, vještačenja na nekretninama, inženjering usluge;
- d) usluge koje se obavljaju u vezi s kupovinom i prodajom nekretnina (npr. usluge advokata i posrednika pri kupoprodaji nekretnina);

(4) Kod usluga prijevoza, BiH je mjesto obavljanja usluge, ako je čitava dionica puta na kojoj se prijevoz obavlja u BiH;

- a) ako se usluga prijevoza putnika ne obavlja samo u BiH, onda dio puta koji se odnosi na BiH podliježe oporezivanju, a dio puta koji se odnosi na inostranstvo ne podliježe oporezivanju prema odredbama Zakona. U tom slučaju, uslugu prijevoza treba podijeliti srazmjerno broju kilometara na dio prijevoza u BiH koji se oporezuje i dio prijevoza u inostranstvu koji ne podliježe oporezivanju;
- b) ako se radi o uslugama prijevoza dobara koja se izvoze, tada su, prema odredbi člana 27. stav 1. tačka 2. Zakona, oslobođene od oporezivanja (oporezuju nultom stopom) i usluge prijevoza izvršene na dionici puta u BiH;
- c) ako se radi o uslugama prijevoza dobara koja se uvoze, tada su, prema odredbi člana 26. stav 1. tačka 7. Zakona, oslobođene od oporezivanja i usluge prijevoza izvršene na dionici puta u BiH;
- d) kod prekograničnog pomorskog, riječnog i vazdušnog prijevoza putnika i robe ne utvrđuje se dionica puta u BiH.

(5) Mjesto obavljanja usluga je BiH ako je to mjesto gdje je usluga stvarno obavljena, i to:

- a) kod umjetničkih (npr. operskih, glumačkih, pjevačkih), naučnih (npr. naučna predavanja i davanja mišljenja, ali ne i savjetovanja naručioca), nastavnih (npr. usluge obuke, organizovanje kurseva), sportskih (npr. tenis, ronjenje), zabavnih ili sličnih usluga (npr. filmske predstave, plesne priredbe) i usluga njihovog organizovanja;

- b) kod pomoćnih usluga u prijevozu, kao što su: utovar, istovar, uskladištenje i drugih usluga u vezi s prijevozom i otpremom;
  - c) kod usluga koje se obavljaju na pokretnim dobrima, uključujući usluge stručnog mišljenja, procjene i ocjene tih dobara.
- (6) Promet usluga se određuje da je u BiH ako je sjedište primaoca usluge ili stalna adresa ili adresa prebivališta/boravišta za sljedeće vrste usluga:
- a) kod usluga prijenosa, ustupanja i korištenja autorskih prava, patenata, licenci, zaštitnih znakova i sličnih prava (npr. davanje licence, prijenos autorskih prava umjetnika i pisaca);
  - b) usluga reklamiranja, uključujući i usluge posredovanja u tim uslugama (npr. usluge oglašavanja u novinama i drugim medijima);
  - c) usluga inženjera, advokata, revizora, računovođa, tumača, prevodilaca i drugih usluga savjetovanja;
  - d) usluga elektronske obrade podataka;
  - e) bankarskih, finansijskih usluga i usluga iz oblasti osiguranja i reosiguranja, osim iznajmljivanja sefova;
  - f) ustupanja osoblja;
  - g) telekomunikacijske usluge;
  - h) iznajmljivanja pokretnih dobara (npr. građevinske dizalice), osim prijevoznih sredstava;
  - i) svih usluga posredovanja u vezi s uslugama iz ovog stava.
- (7) Pri vršenju usluga iz člana 15. stav 2. tačka 4. i 5. Zakona u slučajevima da primalac usluge nije poreski obveznik na teritoriji BiH, odnosno nema svoje prebivalište u BiH, davalac usluge, u svrhu dokazivanja da se usluga vrši stranom državljaninu, a u cilju sticanja uslova za oslobađanje od obaveze obračunavanja PDV-a, dužan je od primaoca usluge uzeti ime i prezime, adresu i broj pasoša za fizičko lice, a za pravno lice potvrdu o registraciji poreskog obveznika.

V PORESKA OSNOVICA

Član 22.

Utvrđivanje osnovice

- (1) Utvrđivanje osnovice, kada se određena dobra uzimaju za privatnu upotrebu (vanposlovna svrha), poreski obveznik vrši na način da će dobra vrednovati prema tržišnoj vrijednosti u vremenu njihove isporuke, u koju nije uračunat PDV, a koju bi obveznik naplatio od kupca da je to isto dobro prodao.
- (2) Osnovicu za obračun PDV-a za upotrebu vlastito proizvedenih dobara u privatnu svrhu (vanposlovna svrha) i zadržavanje dobara nakon prestanka poslovanja predstavlja tržišna vrijednost uzetih dobara u momentu uzimanja, upotrebe dobara čija je svrha promijenjena ili u momentu prestanka rada obveznika, bez PDV-a.
- (3) Kada je u pitanju uzimanje dobara koja su proizvedena u preduzećima, tržišnom vrijednošću smatra se vlastiti trošak utvrđen prema računovodstvenim propisima.
- (4) U slučaju vršenja usluga u privatne svrhe, poresku osnovicu čini iznos koji bi se naplatio da je ista usluga izvršena trećim licima.
- (5) Ukoliko se od strane pojedinca, ili grupe, uzima bez naknade za privatnu upotrebu stalna imovina, poresku osnovicu čini vrijednost te imovine u momentu uzimanja, koja je iskazana u

knjigovodstvu poreskog obveznika, s tim da poreska osnovica ne može biti manja od tržišne vrijednosti u momentu prometa imovine.

(6) U slučaju da je stalna imovina u potpunosti amortizovana, kao osnovica za obračun PDV-a, uzima se tržišna vrijednost stalne imovine u momentu prometa.

VI PORESKA STOPA

Član 23

Standardna poreska stopa

(1) PDV plaća se po standardnoj stopi od 17% na poresku osnovicu.

(2) Kada se porez obračunava na poresku osnovicu u kojoj je sadržan PDV, PDV se izračunava po preračunatoj stopi. Preračunata stopa se izračunava na sljedeći način:

$$PRERAČUNATA STOPA PDV = \frac{STOPA PDV \times 100}{100 + STOPA PDV}$$

$$PRERAČUNATA STOPA PDV = \frac{17 \times 100}{100 + 17} = 14,5299$$

VII OSLOBAĐANJA OD PLAĆANJA PDV-a ZA PROMET DOBARA I USLUGA BEZ PRAVA NA ODBITAK ULAZNOG POREZA

Član 24.

Javne poštanske usluge

(1) Poresko oslobađanje iz člana 24. stav 1. tačka 1. Zakona, odnosi se na javne poštanske usluge.

(2) Javne poštanske usluge (rezervisane poštanske usluge) obuhvataju prijenos: običnih pismonosnih pošiljaka do 1 kg, paketskih pošiljaka do 15 kg, poštanskih i telegrafskih uputnica, pismonosnih pošiljaka sa posebnom uslugom bez obzira na težinu (preporučених, vrijednosnih, pošiljaka ubrzane pošte, otkupnih, hitnih i sudskih pisama i pisama po upravnom i prekšajnom postupku).

(3) Usluge navedene u stavu 2. ovog člana može obavljati samo javni poštanski operator.

(4) Nerezervisane poštanske usluge koje u skladu sa zakonom, općim uslovima za obavljanje poštanskih usluga i drugim poštanskim propisima obavljaju i drugi poštanski operatori (osim javnog poštanskog operatora) u skladu sa ovlaštenjima dobijenim od nadležnog državnog organa, nisu oslobođene od plaćanja PDV-a.

Član 25.

Medicinske usluge i usluge zdravstvene zaštite

- (1) Poresko oslobađanje iz člana 24. stav 1. tačka 2. Zakona, odnosi se na preventivne, dijagnostičko-terapijske i rehabilitacijske usluge koje pružaju domovi zdravlja, bolnice, zavodi, zavodi za zaštitu zdravlja, klinike, instituti, zdravstveni centri, kliničko bolnički centri i klinički centri u skladu sa propisima koji uređuju oblast zdravstvene zaštite.
- (2) Poresko oslobađanje iz navedenog člana Zakona se odnosi i na smještaj, njegu i ishranu bolesnika u tim ustanovama, nezavisno od toga da li su ove ustanove usmjerene ka ostvarivanju dobiti.
- (3) Usluge doktora medicine i stomatologije, medicinskih sestara i fizioterapeutskih tehničara, oslobođene su plaćanja PDV-a ako te usluge pružaju u privatnoj praksi.
- (4) Zdravstvenom zaštitom u smislu odredbi člana 24. stav 1. tačka 2. Zakona, ne smatraju se:
  - a. medicinska ispitivanja radi utvrđivanja zdravstvenog stanja, tjelesnog oštećenja i invalidnosti u postupcima kod drugih organa i organizacija, osim ispitivanja po uputu ljekara, odnosno ljekarske komisije,
  - b. zdravstveni pregledi radi upisa u srednje i više škole, fakultete i na kurseve, dobijanje uvjerenja za vozačke dozvole, za sudske i druge sporove i u drugim slučajevim kada se pregled ne obavlja u cilju zdravstvene zaštite,
  - c. pregled zaposlenih upućenih na rad u inostranstvo od strane organizacija, kao i mjere preventivne zdravstvene zaštite za privatna putovanja u inostranstvo i zdravstveni pregledi za ta putovanja.

Član 26.

Usluge socijalnog osiguranja

- (1) Poresko oslobađanje iz člana 24. stav 1. tačka 3. Zakona, odnosi se na usluge koje pružaju ustanove socijalne zaštite: centri za socijalni rad, ustanove za smještaj korisnika i ustanove za dnevni boravak i pomoć u kući u skladu sa propisima koji uređuju socijalnu zaštitu i socijalnu sigurnost građana.
- (2) Promet dobara i usluga koji je neposredno povezan sa uslugama iz stava 1. ovog člana odnosi se na isporuku hrane, pića, lijekova i sličnu isporuku dobara i usluga u ovim ustanovama.

Član 27.

Usluge obrazovanja

- (1) Poresko oslobađanje iz člana 24. stav 1. tačka 4. Zakona, odnosi se na usluge:
  - a) obrazovanja (predškolskog, osnovnog, srednjeg, višeg i visokog) i profesionalne prekvalifikacije, koje pružaju lica registrovana za obavljanje tih djelatnosti u skladu sa propisima koji uređuju tu oblast,
  - b) smještaja i ishrane učenika i studenata u školskim i studentskim domovima ili sličnim ustanovama, kao i sa njima neposredno povezani promet dobara i usluga od strane lica registrovanih za obavljanje tih djelatnosti.

Član 28.

Usluge iz oblasti sporta, usluge koje obavljaju vjerske, političke, humanitarne, sindikalne, dobrotvorne, invalidske ili slične organizacije

(1) Poresko oslobađanje iz člana 24. stav 1. tačka 5. Zakona, se odnosi na usluge iz oblasti sporta i fizičkog vaspitanja samo u slučaju ako te usluge pružaju pojedincima lica čija djelatnost nije usmjerena ka sticanju dobiti.

(2) Prema članu 24. tačka 6. Zakona, plaćanja PDV-a su oslobođene medicinske i zdravstvene usluge, usluge socijalnog osiguranja, te usluge obrazovanja koje angažuju vjerske organizacije ili filozofska udruženja.

(3) Poresko oslobađanje iz člana 24. stav 1. tačka 7. Zakona, se odnosi na usluge i isporuke dobara vjerskih organizacija ako se obavljaju radi zadovoljavanja vjerskih potreba u skladu sa propisima kojima je regulisano obavljanje tih djelatnosti.

(4) Poresko oslobađanje iz člana 24. stav 1. tačka 8. Zakona, se odnosi na usluge koje pružaju političke, sindikalne, humanitarne, dobrotvorne, invalidske i slične organizacije u skladu sa propisima kojima su regulisane te djelatnosti.

Član 29.

Usluge iz oblasti kulture

(1) Poresko oslobađanje iz člana 24. stav 1. tačka 9. Zakona, odnosi se na usluge iz oblasti kulture koje pružaju lica registrovana za obavljanje ove djelatnosti u skladu sa propisima koji uređuju oblast kulture, kao i sa njima neposredno povezani promet dobara i usluga, od strane lica čija djelatnost nije usmjerena ka ostvarivanju dobiti, a kojima se smatraju: pozorišna i muzička djelatnost, djelatnost muzeja i galerija, djelatnost arhiva, djelatnost biblioteka, djelatnost zaštite kulturnih dobara, djelatnost zaštite istorijskih spomenika.

Član 30.

Promet dobara i usluga od strane određenih lica

(1) Poresko oslobađanje iz člana 24. stav 1. tačka 10. Zakona odnosi se na promet dobara i usluga koje vrše medicinske, zdravstvene i ustanove iz oblasti kulture, isključivo za njihove vlastite potrebe.

Član 31.

Usluge javnih radio i televizijskih servisa

(1) Poresko oslobađanje iz člana 24. stav 1. tačka 11. Zakona, odnosi se na usluge javnih radio i televizijskih servisa koje se obavljaju u skladu sa propisima kojima je regulisano obavljanje tih usluga.

(2) Radiodifuzne usluge:

- a) proizvodnja i emitovanje ekonomsko-propagandnog programa (reklame),
- b) proizvodnja i prodaja audiovizuelnih programa (emisija, filmova, serija, nosača zvuka i drugo),
- c) proizvodnja drugih programskih usluga (teleteksta i drugo),
- d) organizovanje koncerta i drugih priredbi,
- e) obavljanje drugih djelatnosti utvrđenih statutom,

nisu predmet oslobađanja u skladu sa odredbama člana 24. stav 1. tačka 11. Zakona, i na navedene usluge plaća se PDV.

Član 32.

Usluge osiguranja i reosiguranja

(1) Poresko oslobađanje iz člana 25. stav 1. tačka 1. Zakona, se odnosi na usluge osiguranja i reosiguranja ako se obavljaju u skladu sa propisima kojima je regulisano obavljanje tih djelatnosti.

Član 33.

Usluge u vezi sa prometom nepokretne imovine

(1) Poresko oslobađanje iz člana 25. stav 1. tačka 2. Zakona, se odnosi na svaki daljnji promet nepokretne imovine i dijelova te imovine, poslije prve prodaje novoizgrađene nepokretne imovine. Pojam novoizgrađene nepokretne imovine regulisan je odredbama člana 8. ovog Pravilnika.

Član 34.

Usluge izdavanja u zakup i podzakup nepokretne imovine

(1) Poresko oslobađanje iz člana 25. stav 1. tačka 3. Zakona, se odnosi samo na iznajmljivanje nekretnina i dijelova nekretnina u stambene svrhe.

(2) Iznajmljivanje nekretnina i dijelova nekretnina u bilo koje druge svrhe osim stambenih je oporezivo PDV-om.

Član 35.

Finansijske usluge

(1) Poresko oslobađanje iz člana 25. stav 1. tačka 4. pod a, b, c Zakona, odnosi se na usluge koje isključivo obavljaju finansijske institucije.

(2) Pod finansijskim institucijama iz stava 1. ovog člana podrazumijevaju se banke, osiguravajuća društva, brokerske kuće, štedionice i mjenjačnice, čije je poslovanje uređeno posebnim propisima.

(3) Poresko oslobađanje iz člana 25. stav 1. tačka 4. pod c Zakona, odnosi se na transakcije novčanica i kovanice, uključujući i vrijednosne papire, koji predstavljaju zakonsko sredstvo plaćanja.

(4) Ako se kovanice i novčanice kupuju ili prodaju po većoj vrijednosti od njihove nominalne vrijednosti, onda te isporuke podliježu oporezivanju.

Član 36.

Usluge u vezi sa igrama na sreću

(1) Poresko oslobađanje iz člana 25. stav 1. tačka 7. Zakona, se odnosi na promet usluga koje su povezane sa djelatnošću priređivanja igara na sreću u skladu sa propisima koji uređuju igre na sreću .

(2) Poresko oslobađanje iz stava 1. ovog člana odnosi se na organizatore igara na sreću koji imaju odobrenje nadležnog organa.

Član 37.

Uvoz dobara

(1) Uvoz dobara je svaki unos dobara u carinsko područje BiH.

(2) Uvoznik je lice koje je u jedinstvenoj carinskoj ispravi navedeno kao primalac robe, u rubrici broj 8.

Član 38.

Provoz dobara kroz područje BiH

(1) Postupkom provoza dozvoljava se kretanje dobara od jednog do drugog mjesta unutar carinskog područja BiH:

- a) robi koja nije BiH roba, a da ona ne podliježe plaćanju uvoznih i drugih dažbina ili mjerama trgovinske politike,
- b) robi iz BiH, u slučajevima i pod uslovima utvrđenim propisima carinskog zakona.

Član 39.

Privremeni izvoz dobara iz BiH

(1) Poresko oslobađanje za privremeni izvoz radi ponovnog uvoza iz člana 26. stav 1. tačka 4. Zakona, se odnosi na privremeni izvoz koji ima tačno određenu svrhu (upotreba inventara i opreme kod obavljanja poslova izvan BiH, prezentiranje naših dobara na sajmovima izvan BiH i slično). O privremenom izvozu se sastavlja jedinstvena carinska isprava. Usluge prijevoza i špeditera koje su u vezi sa ovom vrstom izvoza nisu oslobođene PDV-a.

Član 40.

Usluge povezane sa uvozom dobara u BiH

(1) Poresko oslobađanje iz člana 26. stav 1. tačka 7. Zakona, za prijevozne i ostale usluge, koje su povezane sa uvozom dobara (utovar, istovar, pretovar, skladištenje i slično) obveznik može da ostvari ako ima dokaz da je vrijednost tih usluga sadržana u osnovici za obračun PDV-a pri uvozu dobara.

(2) Dokaz iz stava 1. ovog člana je:

- a) dokument o vrsti usluge i iznosu sporednih troškova (ugovor, račun, otpremnica ili prijevozni dokument),

- b) ovjerena kopija uvozne carinske isprave izdate u skladu sa carinskim propisima, na osnovu koje se može utvrditi da su sporedni troškovi uključeni u osnovicu za obračun PDV-a pri uvozu dobara.

VIII OSLOBAĐANJA OD PLAĆANJA PDV-a ZA PROMET DOBARA I USLUGA SA PRAVOM NA ODBITAK ULAZNOG POREZA (OPOREZIVANJE NULTOM STOPOM)

Član 41.

Izvoz dobara iz BiH

- (1) Poresko oslobađanje (nulta stopa) iz člana 27. stav 1. tačka 1. Zakona, odnosi se na izvoz dobara iz BiH.
- (2) Izvozom dobara i usluga smatra se neposredan promet dobara ili usluga kupcu u inostranstvo odnosno izvan carinskog područja BiH.
- (3) Izvoznik je lice koje je u jedinstvenoj carinskoj ispravi navedeno kao izvoznik, u rubrici broj 2.
- (4) Inostrani kupac je svaki privredni subjekt koji ima sjedište odnosno prebivalište izvan teritorije BiH. Inostranim kupcem smatra se i poslovna jedinica domaćeg pravnog lica u inostranstvu. Poslovna jedinica stranog lica u BiH ne smatra se inostranim kupcem.

Član 42.

Uslovi za izvoz dobara iz BiH

- (1) Da bi se promet smatrao izvozom u skladu sa članom 27. Zakona, moraju biti zadovoljeni uslovi:
- a) da je dobro prešlo granice BiH,
  - b) ako naplata potraživanja za izvršeni izvoz nije izvršena u roku 180 dana, onda transakcija sa inostranstvom nije izvršena, već se smatra da je promet izvršen unutar granica BiH.
- (2) Domaći promet prema slobodnim zonama podliježe obračunu PDV-a. Operatori angažovani unutar slobodnih zona da bi ostvarili povrat PDV-a moraju dokazati da su izvezli robu.

Član 43.

Pravo na poresko oslobađanje pri izvozu dobara iz BiH

- (1) Poresko oslobađanje iz člana 27. stav 1. tačka 1. Zakona, obveznik može da ostvari ako posjeduje izvoznju deklaraciju, odnosno ovjerenu kopiju izvozne deklaracije o izvršenom izvozu dobara izdatu u skladu sa carinskim propisima.

(2) Ako je u skladu sa carinskim propisima odobreno periodično carinjenje dobara koja se izvoze, poresko oslobađanje iz stava 1. ovog člana, a do izdavanja izvozne carinske isprave, obveznik može da ostvari ako posjeduje račune ili otpremnice, ovjerene od strane nadležnog carinskog organa.

Član 44.

Izvoz dobara iz BiH putem pošte

(1) Kada se dobra šalju u inostranstvo poštom ili brzom poštom poresko oslobađanje iz člana 27. stav 1. tačka 1. Zakona, obveznik može da ostvari ako posjeduje izvoznju carinsku ispravu izdatu u skladu sa carinskim propisima.

(2) Kada se dobra šalju u inostranstvo poštom ili brzom poštom bez podnošenja izvozne carinske isprave, poresko oslobađanje obveznik može da ostvari ako posjeduje poštansku otpremnicu, odobrenje nadležnog carinskog organa izdato u skladu sa carinskim propisima i prijevozni dokument na osnovu kojeg se može utvrditi da su dobra poslata u inostranstvo poštom ili brzom poštom.

(3) Odobrenje iz stava 2. ovog člana sadrži sljedeće podatke:

- a) naziv i adresu, odnosno firmu i sjedište, kao i IB obveznika (izvoznika),
- b) uobičajeni trgovački naziv, količinu i vrijednost dobara,
- c) mjesto i datum kada su dobra poslata u inostranstvo,
- d) naziv i adresu odnosno firmu primaoca dobara u inostranstvu,
- e) potpis i pečat nadležnog carinskog organa koji je izdao odobrenje.

Član 45.

Rok za naplatu potraživanja pri izvozu

(1) Ako u roku od 180 dana izvoz nije naplaćen, u obračunskom periodu kada je protekao rok za naplatu nastaje obaveza za obračun i uplatu PDV-a i pripadajuće kamate. Obračun sastavlja izvoznik, koji je poreski obveznik, a kamata se obračunava od dana kada je izvršen izvoz.

(2) Ako izvoznik naplati izvoznju isporuku dobara poslije roka navedenog u stavu jedan ovog člana, ima pravo na povrat plaćenog PDV-a u onom obračunskom razdoblju kada je i naplaćen. Pod naplatom se podrazumijeva i prebijanje.

Član 46.

Konačan uvoz dobara u BiH

(1) Poresko oslobađanje iz člana 27. stav 1. tačka 2. Zakona, za prijevozne i ostale usluge koje su u neposrednoj vezi sa izvozom dobara, obveznik može da ostvari ako posjeduje:

- a) dokument na osnovu kojeg se vrši usluga prijevoza, odnosno dokument o vrsti usluge i iznosu sporednih troškova (ugovor, račun i drugo),
- b) dokument o izvršenoj usluzi prijevoza,
- c) original ili ovjerenu kopiju izvozne carinske isprave za robu koja se prevozi u inostranstvo, izdatu u skladu sa carinskim propisima.

(2) Prijevozne usluge (drumskog, željezničkog, brodskog, avio saobraćaja) oslobođene su plaćanja PDV-a pri prijevozu dobara koja se izvoze u inostranstvo i za dionicu puta koja se nalazi unutar granica BiH.

Član 47.

Usluge isporuke dobara ovlaštenim organizacijama koje ta dobra izvoze u okviru registrovanih humanitarnih i dobrotvornih aktivnosti

(1) Poresko oslobađanje iz člana 27. stav 1. tačka 5. Zakona, za prijevozne i ostale usluge koje su u neposrednoj vezi sa izvozom dobara ovlaštenih organizacija koje su registrovane kod nadležnih ministarstava za humanitarne ili dobrotvorne aktivnosti obveznik može da ostvari pod sljedećim uslovima:

- a) da posjeduje dokument na osnovu kojeg se vrši prijevoz odnosno dokument o vrsti usluge i iznosu sporednih troškova (ugovor, faktura i slično),
- b) dokument o izvršenoj usluzi (CMR, CIM i slično),
- c) originalnu ili ovjerenu kopiju izvozne carinske isprave izdate u skladu sa Zakonom o carinskoj politici.

Član 48.

Pružanje usluga koje vrše predstavnici i drugi posrednici

(1) Za ostvarivanje prava iz člana 27. stav 1. tačka 6. Zakona, vrši se uz ispunjenje sljedećih uslova:

- a) da poreski obveznik posjeduje ugovor o pružanju usluga posredovanja u ime i za račun drugog,
- b) da poreski obveznik posjeduje fakturu o izvršenim uslugama u kojoj nije iskazan PDV,
- c) da poreski obveznik posjeduje izvoznju carinsku ispravu u skladu sa carinskim propisima o izvršenim poslovima u ime i za račun drugog,
- d) da posjeduje dokaz o izvršenom plaćanju u skladu sa propisima o deviznom poslovanju.

Član 49.

Uslovi za poresko oslobađanje pri snabdjevanju plovnih objekata gorivom i drugim dobrima u međunarodnom prijevozu

(1) Poresko oslobađanje iz člana 28. Zakona, obveznik može da ostvari ako posjeduje:

- a) dokumenta o izvršenom prometu dobara i usluga (ugovor, faktura i drugo),
- b) izjavu vlasnika-korisnika plovnog objekta ili letjelice da će se iznajmljena ili kupljena sredstva pretežno koristiti u međunarodnom prijevozu.

(2) Pretežno korištenje plovnih objekata, letjelica i vazduhoplova u međunarodnom prijevozu podrazumijeva da se plovni objekti, letjelice i vazduhoplovi u šest mjeseci koji prethode poreskom periodu, za koji se podnosi poreska prijava u 80% slučajeva koriste za obavljanje usluga međunarodnog prijevoza.

Član 50.

Postupak oslobađanja prometa dobara i usluga izvršenih za potrebe međunarodnog saobraćaja

(1) Snabdijevanjem plovnih objekata i vazduhoplova gorivom i drugim dobrima, u smislu člana 28. Zakona, podrazumijeva se isporuka goriva i maziva, hrane, pića, štampe i namijenjenih prodaji u plovnim objektima, vazduhoplovima i drugo.

(2) Za promet dobara iz stava 1. ovog člana, obveznik je dužan da obezbijedi dokaze u skladu sa propisom koji uređuje carinski dozvoljeno postupanje sa carinskom robom, puštanje carinske robe i naplatu carinskog duga i to:

- a) carinsku ispravu za ponovni izvoz stranih dobara i zaključene obračunske listove prodaje u plovnim objektima i vazduhoplovima u skladu sa carinskim propisima, za strana dobra prodana putnicima u plovnim objektima i vazduhoplovima u međunarodnom vazdušnom saobraćaju,
- b) izvoznju carinsku ispravu i specifikaciju prodatih dobara sastavljenu na osnovu obračunskih listova prodaje u plovnim objektima i vazduhoplovima u skladu sa carinskim propisima za domaća dobra prodana putnicima u vazduhoplovima u međunarodnom vazdušnom saobraćaju,
- c) carinsku ispravu za ponovni izvoz i dostavnice za prodato strano gorivo i mazivo,
- d) izvoznju carinsku ispravu i dostavnice za prodato domaće gorivo i mazivo,
- e) liste snabdijevanja vazduhoplova i plovnih objekata na međunarodnim linijama, odnosno mjesečni izvještaj o utrošenim dobrima ovjeren od strane nadležnog carinskog organa, u skladu sa carinskim propisima za domaća dobra (hrana, piće i drugo) koja se služi putnicima vazduhoplova i plovnih objekata na međunarodnim linijama.

Član 51.

Usluge izvršene u svrhu zadovoljavanja direktnih potreba plovnih objekata

(1) Prometom usluga namijenjenih neposrednim potrebama plovnih objekata iz člana 28. stav 1. tačka 5. Zakona, smatraju se lučke usluge, usluge tegljenja i vezivanja brodova, usluge istovara, utovara, pretovara i drugo.

Član 52.

Usluge izvršene u svrhu zadovoljavanja direktnih potreba avio prijevoznika

(2) Prometom usluga namijenjenih neposrednim potrebama vazduhoplova iz člana 28. stav 1. tačka 6. Zakona, smatraju se usluge slijetanja, polijetanja, prihvata i otpreme vazduhoplova, prtljaga i robe, usluge parkinga vazduhoplova, odleđivanja i zaštite od zaleđivanja, hlađenja, grijanja i drugo.

Član 53.

Snabdijevanje dobrima i uslugama po međunarodnim ugovorima

(1) Snabdijevanje dobrima i uslugama koja su izvršena u okviru međunarodnih ugovora ne podliježu oporezivanju, ukoliko je to regulisano međunarodnim ugovorima čiji je potpisnik BiH.

(2) Prilikom nabavke dobara i usluga koja se oslobađaju od PDV-a, po osnovu međunarodnih ugovora, koristi se poseban obrazac za oslobađanje od PDV-a (obrazac PDV-MU1), na jednom od službenih jezika BiH i engleskom jeziku. Strani investitor distribuirao poseban obrazac za oslobađanje od PDV-a domaćim ugovaračima – izvođačima radova.

(3) Obveznik koji u okviru implementacije međunarodnih ugovora vrši isporuku dobara opterećenih PDV-om, ima pravo na povrat PDV-a u skladu sa procedurama propisanim ovim pravilnikom.

Član 54.

Osoblje diplomatskih i konzularnih predstavništava

(1) Lica registrovana za PDV u BiH koja isporučuju dobra i usluge, diplomatskim i konzularnim misijama, međunarodnim organizacijama i članovima tih misija i organizacija i u okviru međunarodnih projekata pružanja pomoći, će obračunavati PDV na promet u skladu sa uobičajenim odredbama Zakona o PDV-u.

(2) Pod osobljem diplomatskih i konzularnih predstavništava, članovima međunarodnih organizacija i članovima njihovih porodica u smislu Zakona smatraju se lica kao i članovi njihovih porodica koji sa njima žive u zajedničkom domaćinstvu ako nisu državljani Bosne i Hercegovine, a to su osobe koje su akreditovane od strane Ministarstva vanjskih poslova na bazi uzajamnosti.

Član 55.

Postupak ostvarivanja prava na oslobađanje od plaćanja PDV-a na dobra i usluge pružene diplomatskim i konzularnim predstavništvima

(1) Lica koja imaju pravo da ne budu opterećena PDV-om za svoje nabavke će imati pravo na povrat PDV-a koji će se isplaćivati prema članu 56. ovoga pravilnika.

Član 56.

Uslovi za povrat PDV-a za isporučena dobra i usluge diplomatskim i konzularnim predstavništvima

(1) Povrat PDV-a će se vršiti mjesečno nakon zahtjeva. Zahtjev za povrat će se ostvariti ispunjavanjem obrasca zahtjeva CD-PDV 1 za diplomatske i međunarodne organizacije iz člana 29. stav 1. tačka 1., 2. i 3. Zakona, te obrasca zahtjeva CD-PDV 1M, za PDV obveznike iz BiH koji vrše nabavku dobara i pružanje usluga u okviru međunarodnih projekata pružanja pomoći, koji su sastavni dio ovog pravilnika.

(2) Zahtjevu treba biti priložen:

- a) ispunjen CD-PDV 2, koji je sastavni dio ovog pravilnika, za svakog člana misije i misije same koja traži povrat, ako zahtjev za povrat podnose diplomatske i međunarodne organizacije iz člana 29. stav 1. tačka 1., 2. i 3. Zakona,
- b) faktura na kojoj je iskazan PDV za koji se traži povrat,
- c) dokaz o plaćanju PDV-a za koji se traži povrat,
- d) potvrdu iz člana 60. ovog pravilnika,

ako zahtjev za povrat podnose PDV obveznici iz BiH koji vrše nabavku dobara i pružanje usluga u okviru međunarodnih projekata pružanja pomoći.

(3) Samo iznosi PDV-a koji po isporuci, odnosno fakturi prelaze 20 KM i povrati koji mjesečno prelaze iznos od 100 KM mogu biti predmetom povrata.

Član 57.

Nadležnost Uprave za provedbene propise o kontroli povrata
PDV-a kvalifikovanim misijama

(1) Uprava za indirektno oporezivanje (u daljnjem tekstu: Uprava) može izdati uputstva o praktičnoj provedbi i kontroli povrata PDV-a za kvalifikovane misije, organizacije i njihove članove.

Član 58.

Rok za otuđenje dobara

(1) Nosioци prava na povrat PDV-a po osnovu člana 29. Zakona, ne mogu otuđiti nabavljena dobra prije isteka roka od 3 godine od dana nabavke dobara u BiH. Ukoliko to učine dužni su obračunati i platiti PDV.

(2) Ograničenje otuđenja dobara ne odnosi se na dobra čija je pojedinačna vrijednost manja od 100 KM.

Član 59.

Međunarodni ugovori

(1) Prilikom nabavke dobara i usluga koji će biti predmetom povrata PDV-a po osnovu međunarodnih projekata pružanja pomoći u skladu sa odredbama člana 29. stav 1. tačka 4. Zakona, primjenjivat će se odredbe članova 53. do 62. Pravilnika.

Član 60.

Organ nadležan za izdavanje potvrde za međunarodni ugovor

(1) Domaći ugovarač-izvođač projekta dužan je pribaviti potvrdu Ministarstva finansija i trezora BiH da se projekat u cijelosti finansira od strane donatora ili od strane međunarodnih banaka za razvoj za projekte usvojene od strane Vijeća ministara BiH, odnosno potvrdu ministarstva finansija entiteta da se projekat u cijelosti finansira od strane donatora ili od strane međunarodnih razvojnih banaka za projekte za koje ih Vijeće ministara BiH ili resorno ministarstvo BiH ovlasti.

(2) Potvrda iz stava 1. mora da sadrži podatke o:

- a) nazivu međunarodnog ugovora,
- b) nazivu podugovora po međunarodnom ugovoru ,
- c) datumu zaključenja međunarodnog ugovora,
- d) datumu zaključenja podugovora po međunarodnom ugovoru ,
- e) osnov za povrat PDV-a (član ugovora),
- f) vrijednost po međunarodnom ugovoru,
- g) vrijednost po podugovoru i
- h) korisnik projekta.

Član 61.

Evidentiranje prometa dobara i usluga po međunarodnom ugovoru

- (1) Uprava vodi posebnu evidenciju o podnesenim zahtjevima za povrat PDV-a, po osnovu međunarodnih projekata pružanja pomoći.
- (2) Uprava će odbiti zahtjev za povrat PDV-a, ukoliko se u postupku razmatranja istog ustanovi da podaci iz priložene dokumentacije nisu saglasni sa međunarodnim projektom pružanja pomoći - podugovorom na osnovu kojeg je ostvareno pravo na povrat PDV-a.
- (3) Ukoliko se u postupku naknadne kontrole ustanovi da podaci iz dokumentacija koji su prezentirani uz zahtjev za povrat PDV-a ne odgovaraju stvarnom stanju, poreski obveznik će se zadužiti za odgovarajući iznos PDV-a sa pripadajućom kamatom, za period od dana kada je nastala poreska obaveza do dana uplate te obaveze.

Član 62. Slobodne zone

- (1) Poresko oslobađanje iz člana 30. Zakona, obveznik može da ostvari ako posjeduje:
  - a) dokument preduzeća koje upravlja slobodnim zonama (u daljnjem tekstu: preduzeće) kojim se potvrđuje da između preduzeća i korisnika slobodne zone-primaoca dobara postoji važeći ugovor o korištenju slobodne zone,
  - b) račun isporučioaca dobara koja se unose u slobodnu zonu,
  - c) izjavu korisnika zone da se radi o dobrima namijenjenim djelatnosti u slobodnoj zoni, osim dobara za krajnju potrošnju u slobodnoj zoni,
  - d) ovjerenu kopiju jedinstvene carinske isprave kojom se dokazuje da su dobra unešena u slobodnu zonu, u skladu sa carinskim propisima.

Član 63. Rok za podnošenje zahtjeva

- (1) Domaći dobavljači za operatore u slobodnim zonama će u kontekstu člana 32. i 33. Zakona, imati pravo na odbitak ulaznog PDV-a na nabavke izvedene radi izvršenja prometa.

IX ODBITAK ULAZNOG POREZA

Član 64. Opće

- (1) Ulazni porez je iznos PDV-a koji je u skladu sa članom 55. Zakona, posebno iskazan na poreskim fakturama, za promet dobara i usluga koje su poreskom obvezniku izvršili drugi poreski obveznici, kao i iznos PDV-a koji je plaćen prilikom uvoza i posebno iskazan u jedinstvenoj carinskoj ispravi (JCI).

- (2) Ulaznim porezom smatra se i:
  - a) iznos PDV-a koji je platilo lice iz člana 13. tačka 2. i 3. Zakona, ako je registrirani obveznik,
  - b) iznos paušalne naknade koju poreski obveznik iskaže na potvrdi o plaćanju prilikom nabavke dobara i usluga od poljoprivrednika iz člana 45. stav 1. Zakona.

Član 65

Poreski obveznici koji imaju pravo na odbitak ulaznog poreza

(1) Poreski obveznici koji obavljaju oporezive isporuke dobara i usluga imaju pravo na odbitak ulaznog poreza ako su ispunjeni sljedeći uslovi:

- a) da je na fakturi za primljena dobra ili obavljene usluge iskazan PDV u skladu sa članom 55. Zakona,
- b) da je isporuka dobara ili usluga primljena od drugog PDV obveznika,
- c) da za primljene isporuke prema članu 32. Zakona, nije isključeno pravo na odbitak ulaznog poreza,
- d) da je isporuka obavljena poreskom obvezniku u poslovne svrhe.

(2) Lice koje nisu obveznici poreza na dodatu vrijednost, nemaju pravo na odbitak ulaznog poreza. Isto se odnosi i na lice koje obavljaju isporuke dobara i usluga oslobođenih poreza na dodatu vrijednost.

(3) Lica koja dijelom obavljaju isporuke dobara i usluga oslobođene plaćanja poreza, a dijelom isporuke koje su oporezive ili podliježu nultoj stopi, imaju pravo na odbitak ulaznog poreza u dijelu koji se odnosi na oporezive isporuke i isporuke koje podliježu nultoj stopi. U tom slučaju u knjigovodstvu ili izvanknjigovodstvenim evidencijama treba osigurati podatke o ulaznom porezu koji se odnosi na oporezive i neoporezive isporuke dobara i usluga. Iznimno, ako lice ne može u knjigovodstvu ili izvanknjigovodstveno osigurati podatke o ulaznom porezu koji se odnosi na oporezive odnosno neoporezive isporuke (opći troškovi - režije, dugotrajna imovina i drugo), srazmjerni odbitak utvrđuje se procjenom.

(4) Ako će se isporuka kod primaoca u beznačajnom dijelu koristiti (do 5 %) za oporezive svrhe, smatra se da je isporuka u cijelosti obavljena u neoporezive svrhe. Nasuprot tome, ako će se isporučeno dobro u cijelosti ili skoro u cijelosti koristiti (preko 95 %) za oporezive svrhe, smatra se da je isporuka u cijelosti obavljena u oporezive svrhe.

(5) Obaveznik je dužan da vodi posebne evidencije za isporuke za poslovne svrhe, a posebno za isporuke u neposlovne svrhe.

(6) Ako se dobra ili usluge isporučene poreskom obvezniku koriste u poslovne i neposlovne svrhe, a moguće je odrediti udjel korištenja u neposlovne svrhe, ulazni porez se mora podijeliti prema svrsi upotrebe na dio koji se može i na dio koji se ne može odbiti. Ovaj način razgraničenja provodi se naročito kod isporuka pokretnih dobara koja se u privrednom prometu količinski određuju po broju, mjeri ili težini te kod korištenja usluga.

(7) Ako podjela iz stava 6. ovoga člana nije moguća, a primljena isporuka se u cijelosti uključuje u poslovne svrhe, ispunjene su pretpostavke za postojanje vlastite potrošnje u pogledu korištenja u neposlovne svrhe te privatni udio korištenja podliježe oporezivanju prema članu 5. stav 1. Zakona.

(8) Lica koja će primljene isporuke dobara ili usluga koristiti u poslovne i neposlovne svrhe moraju odvojeno imati račun za dobra i usluge koje će koristiti u poslovne svrhe od dobara i usluga koje će koristiti u neposlovne svrhe.

Član 66.

Prijevozna sredstva koja ne služe isključivo za poslovne djelatnosti

(1) Putnički automobili, avioni i brodovi za prijevoz posloводства, rukovodnih i drugih zaposlenih se ne odnose na prijevozna sredstva koja se koriste isključivo za obavljanje svoje poslovne djelatnosti.

Član 67.

Odbitak ulaznog poreza pri uvozu

(1) PDV koji je obračunat pri uvozu, uvoznik može odbiti kao ulazni porez ako su ispunjeni sljedeći uslovi:

- a) da je PDV plaćen pri uvozu. Uplata poreza pri uvozu uvijek se obavlja za uvoznika a može je izvršiti uvoznik sam ili za njega netko drugi, koji u tom slučaju na nalogu za uplatu, u pozivu na broj odobrenja, mora navesti identifikacijski broj uvoznika na kojeg glasi JCI.
- b) da je dobro uvezeno u zemlju, za oporezive svrhe uvoznika.

Član 68.

Vrijeme odbitka ulaznog poreza

(1) Ulazni porez odbija se u poreskom razdoblju prema članu 38. Zakona, u kojem je primljena faktura za nabavljena dobra i usluge sa iskazanim porezom na dodatu vrijednost u skladu sa članom 55. Zakona.

(2) Odbitak ulaznog poreza se odobrava bez obzira da li je faktura plaćena.

Član 69.

Odbitak ulaznog poreza kod avansa

(1) Za date avanse ulazni porez se može odbiti u poreskom periodu u kojem je avans plaćen ako je za njega od strane primaoca ispostavljena a od strane platioca primljena faktura, prema članu 55. Zakona, nezavisno od toga što dobro nije isporučeno ili usluga izvršena.

(2) Ako po plaćenom avansu ne dođe do isporuke dobra ili usluge, gubi se pravo na odbitak ulaznog PDV-a, a obračunati porez treba ispraviti. U tom slučaju uplatilac avansa mora ispostaviti knjižnu obavijest primaocu avansa da je obavio ispravak ulaznog poreza, a primaoc avansa tada smanjuje svoju poresku obavezu. Ova odredba se primjenjuje nezavisno o tome da li je izvršen povrat avansa.

Član 70.

Odbitak ulaznog poreza pri početku obavljanja djelatnosti

(1) Privredna ili druga poduzetnička oporeziva djelatnost započinje s pripremnim radnjama koje se poduzimaju radi početka obavljanja te djelatnosti. Ulazni porez sadržan u primljenim isporukama za početak rada može se odbiti ako su ispunjeni svi ostali uslovi za odbitak ulaznog poreza. Ne može se ostvariti pravo na odbitak ulaznog poreza koji je zaračunat na primljene isporuke kao što su privatno motivisana ulaganja, pripremna ulaganja i slično koje ne dovode do poduzetničkog statusa i poduzetničkog poslovanja.

(2) Lica iz stava 1. ovoga člana imaju pravo na odbitak ulaznog poreza u skladu s uslovima propisanim Zakonom i ovim pravilnikom.

Član 71.

Ispravak odbitka ulaznog poreza

(1) Ako se poreska osnovica (naknada) promijeni naknadno zbog različitih vrsta popusta ili nemogućnosti naplate putem zakonski propisanih načina, tada lice koje je isporučilo dobro ili obavilo uslugu može ispraviti (smanjiti) iznos izlaznog poreza. Isporučilac izdaje knjižnu obavijest na taj iznos licu kojem su isporučena dobra ili obavljene usluge koje na osnovu knjižne obavijesti vrši ispravku (smanjenje) odbitka ulaznog poreza. Ako je PDV obračunat i plaćen pri uvozu odbijen kao ulazni porez, a naknadno je snižen ili nadoknađen, tada uvoznik mora na osnovu rješenja UIO za pripadni iznos ispraviti odbitak ulaznog poreza.

(2) Ispravke se moraju obaviti u poreskom razdoblju u kojem je promijenjena poreska osnovica.

Član 72.

Odbitak ulaznog poreza kod usluga koje lice sa sjedištem u inostranstvu obavi domaćem obvezniku

(1) Obveznik u zemlji koja koristi uslugu lica sa sjedištem u inostranstvu i plati porez prema članu 39. Zakona, ima pravo taj porez odbiti kao ulazni porez, ako su ispunjeni uslovi iz člana 32. Zakona.

(2) Obveznik iz stava 1. ovoga člana ima pravo na odbitak ulaznog poreza ako su ispunjeni sljedeći uslovi:

- a) fakturu mora izdati lice koje ima sjedište u inostranstvu,
- b) porez mora biti plaćen na propisani jedinstveni račun,
- c) obveznik u zemlji mora na fakturi zabilježiti iznos obračunatog i plaćenog poreza.

Član 73.

Povremene finansijske usluge kod obračunavanja ulaznog poreza

(1) U obračun ulaznog poreza u skladu sa članom 33. stav 4. tačka 2. Zakona, ne ulaze isporuke finansijskih usluga, ako se obavljaju kao povremene transakcije.

(2) Smatra se da se finansijske usluge vrše povremeno ako su ispunjeni sljedeći uslovi:

- a) da finansijske usluge predstavljaju dopunsku djelatnost obveznika i
- b) da prihod od finansijskih usluga ne prelazi 5% godišnjeg prometa obveznika (sa uključenim PDV-om).

Član 74.

Djelatnosti i isporuke oslobođene od PDV-a

(1) Poreski obveznik ne može odbiti ulazni porez sadržan u fakturama za primljena dobra i obavljene usluge što ih koristi za isporuke dobara i usluga:

- a) oslobođenih plaćanja PDV-a u zemlji u skladu sa Zakonom,
- b) u inostranstvu, koje bi bile oslobođene od poreza da su obavljene u zemlji,
- c) bez naknade, koje bi bile oslobođene od poreza.

(2) Ako se isporuke dobara i usluga koje su oslobođene PDV-a u zemlji, obavljaju u inostranstvu, ne ostvaruje se pravo na odbitak ulaznog poreza koji je s njima povezan.

(3) Ako lice obavlja isporuke dobara i usluga bez naknade, nema pravo na odbitak ulaznog poreza ako je obavljanje takvih isporuka oslobođeno PDV-a.

Član 75.

Odbitak srazmjernog dijela ulaznog poreza

(1) Na osnovu člana 33. Zakona, poreski obveznik ima pravo na odbitak srazmjernog dijela ulaznog poreza na isporučena ili uvezena dobra koja koristi za potrebe svoje poslovne djelatnosti ili prima usluge da bi izvršio promet dobara i usluga sa i bez prava na odbitak ulaznog poreza.

Član 76.

Utvrđivanje srazmjernog dijela ulaznog poreza.

(1) Srazmjerni dio ulaznog poreza koji se može odbiti utvrđuje se jednom godišnje za tekuću godinu na osnovu podataka dostavljenih od strane poreskog obveznika u prethodnoj godini u skladu sa članom 33. stav 6. Zakona.

(2) Srazmjerni poreski odbitak izračunava se primjenom procenta srazmjernog odbitka na iznos ulaznog poreza umanjenog za iznos kojeg obveznik nema pravo da odbije.

(3) Srazmjerni poreski odbitak se utvrđuje tako što se procenat srazmjernog poreskog odbitka primijeni na ulazni porez umanjen za iznos kojeg poreski obveznik nema pravo da odbije u skladu sa članom 33. stav 4. tačka 1-3. Zakona.

Srazmjerni poreski odbitak = (Iznos ulaznog poreza u poreskom razdoblju - Iznos ulaznog poreza iz člana 33. st.4.Zakona) X Procenat srazmjernog odbitka

Član 77.

Posebni slučajevi

(1) Ako država i njeni organi, entitetski organi, organi Distrikta i lokalne samouprave kao i pravna lica utemeljeni u skladu sa zakonom s ciljem obavljanja poslova iz djelokruga organa uprave koji se ne smatraju obveznicima iz člana 12. stav 6. Zakona, obavljaju privrednu ili drugu djelatnost, a neoporezivanje te djelatnosti dovelo bi do sticanja neopravdanih povlastica, tada će Uprava rješenjem utvrditi da su poreski obveznici za tu djelatnost.

(2) U slučaju iz stava 1. ovoga člana, poreski obveznici moraju odvojeno voditi knjigovodstvo za svaki odjel koji se smatra poreskim obveznikom i nema srazmjernog odbitka ulaznog poreza za bilo koje druge administrativne troškove u odnosu na dio koji se odnosi na obavljanje poslova u okvirima svojeg zakonom utvrđenog djelokruga ili ovlasti koji ne mogu odbiti.

X ISPRAVKA ULAZNOG POREZA

Član 78.

Ispravka odbitka ulaznog poreza

- (1) Ispravka odbitka ulaznog poreza se obračunava i prijavljuje, na prijavi za PDV u poreskom periodu u kojem je nastao razlog za ispravku.
- (2) Razdoblje za ispravak ulaznog poreza kod nekretnina iznosi deset godina to jest stodvadeset (120) mjeseci, a kod opreme pet godina to jest šezdeset (60) mjeseci od poreskog perioda početka upotrebe kada je dobro nabavljeno ili proizvedeno i odbijen ulazni porez. Ispravak ulaznog poreza provodi se odjednom za razdoblje od promjene uslova do kraja razdoblja ispravka.
- (3) Ako neki objekat ili oprema postanu neupotrebljivi prije isteka razdoblja za ispravak ulaznog poreza, tada prestaju razlozi ispravke ulaznog poreza.
- (4) Ako naknadno ulaganje bitno ne mijenja vijek korištenja objekta ili opreme, tada se ispravak ulaznog poreza za to ulaganje obavlja u razdoblju ispravka ulaznog poreza za dotično privredno dobro.
- (5) Ako se radi o naknadnom ulaganju koje bitno mijenja vijek korištenja, ili predstavlja zasebnu cjelinu kao npr. dogradnja već postojeće zgrade, za to ulaganje utvrđuje se novo (zasebno) razdoblje ispravka ulaznog poreza.
- (6) Ispravka odbitka ulaznog poreza u slučajevima iz stava 2. i 3. ovoga člana se vrši u poreskoj prijavi za poreski period u kojem je došlo do promjene uslova za odbitak ulaznog poreza.
- (7) Ispravka ulaznog poreza se izračunava prema sljedećoj formuli:

$$\text{Ulazni porez} - (\text{minus}) \left[\text{Ulazni porez} \times (\text{puta}) \frac{\text{Vrijeme korištenja dobara prije prestanka uslova za odbitak ulaznog poreza}}{\text{Razdoblje za ispravku ulaznog poreza}} \right]$$

Član 79.

Odbitak ulaznog poreza prilikom početka obavljanja oporezivih djelatnosti

- (1) Lica iz člana. 37. Zakona, koja se registruje kao PDV obveznik podnosi Upravi zahtjev za proporcionalni odbitak ulaznog poreza za dobra koja ima na zalihama koje se vrednuju po knjigovodstvenoj vrijednosti (sa uključenim PDV-om) ili tržišnoj vrijednosti ako je ona niža.
- (2) U zahtjevu mora posebno iskazati dobra na koja je bio plaćen PDV kod nabavke.
- (3) Srazmjerni dio se obračunava na osnovu ukupne nabavke iz godine koja prethodi prvoj registraciji na način da sve nabavke dobara sa ulaznim PDV-om i one bez ulaznog PDV-a moraju biti stavljene u odnos.

Član 80.

Oblik i sadržaj prijave za PDV

(1) Obveznici su dužni do 10-og u mjesecu po isteku poreskog perioda iz člana 38. stav 1. Zakona, podnijeti PDV prijavu nadležnoj organizacionoj jedinici Uprave prema sjedištu, odnosno prebivalištu obveznika.

(2) Prijava PDV-a podnosi se na jedinstvenom obrascu prijave PDV (u daljnjem tekstu: Obrazac P PDV) koji je sastavni dio ovog pravilnika.

XI PERIOD OPOREZIVANJA, OBRAČUNAVANJA I PLAĆANJA PDV-a

Član 81.

Plaćanje PDV-a

(1) Obveznici koji se bave prometom dobara i usluga iz člana 4. do 11. Zakona, plaćaju PDV najkasnije do desetog u mjesecu za prethodni mjesec.

(2) Obveznici koji se bave prometom dobara i usluga iz člana 11. Zakona, plaćaju PDV prilikom svakog uvoza dobra u rokovima u kojima se plaća carina i druge uvozne dažbine.

XII POSEBNE ŠEME U GRAĐEVINARSTVU

Član 82.

Pojam građevinskih radova

(1) Pod «građevinskim radovima» iz člana 40. stav 2. Zakona, smatraju se:

- a) usluge rušenja ,
- b) usluge na zgradama,
- c) usluge na svim objektima, izgrađenim od građevinskog materijala, koji su izgrađeni na zemlji ili u zemlji ili alternativne usluge koje se obavljaju na objektima pomoću građevinske opreme (tj. na tunelima, mostovima, ulicama),
- d) instalacija prozora i vrata, instalacija (pokrivanje) podova, liftova, pokretnih traka i sistema za grijanje,
- e) instalacija elemenata koji se ugrađuju na zgrade ili druge objekte (restorane, radnje, prozorska okna),
- f) instalacija svijetlećih sistema,
- g) čišćenje kojim se mijenja površina (npr. pjeskarenje).

Član 83.

Lica u posebnoj šemi u građevinarstvu

(1) Investitor je lice koje finansira građevinske radove na nepokretnoj imovini. Izvođač je lice koje je neposredno zaključilo ugovor sa investitorom o građevinskim radovima na nepokretnoj imovini.

(2) Izvođač iz odredbi člana 41. i 42. Zakona, je dužan da za svaki poreski period investitoru izda račun o izvršenom prometu dobara i usluga.

Član 84.
Pojam kooperanta

(1) Kooperant iz člana 41. i 42. Zakona, je lice, koje izvođaču radova isporučuje dobra za potrebe izvođenja građevinskih radova na nepokretnoj imovini i sam pruža usluge koje su u vezi sa isporučenim dobrima i samim tim utiče na izvođenje građevinskih radova.

(2) Posebna šema se odnosi na izvođača radova iz člana 82. stav 2. ovog pravilnika i kooperanta iz stava 1. ovog člana.

XIII POSEBNI POSTUPCI OPOREZIVANJA

Član 85.
Naknada poljoprivrednicima u paušalnom iznosu

(1) Saglasno članu 45. stav 1. Zakona, poljoprivredniku koji nije PDV obveznik, Uprava će odobriti pravo na paušalnu naknadu (u daljnjem tekstu: PDV naknada) za ulazni porez ako:

- a) dostavi dokaz nadležnog organa da ostvaruje prihod od poljoprivrede i šumarstva i
- b) izvrši promet poljoprivrednih i šumarskih proizvoda, odnosno poljoprivrednih usluga PDV obveznicima.

(2) PDV naknada određuje se po stopi od 5% na neto vrijednost primljenih dobara i usluga.

(3) Procenat PDV naknade iz stava 2. ovog člana Uprava može određivati svake godine.

(4) Ako poljoprivrednik izvrši promet poljoprivrednih i šumarskih proizvoda, odnosno poljoprivrednih usluga, obveznik je dužan da obračuna PDV naknadu po stopi iz stava 2. ovog člana na neto naknadu primljenih dobara i usluga, o čemu je dužan izdati dokument (u daljnjem tekstu: potvrda o plaćanju).

(5) Obračunati iznos PDV naknade obveznik iz stava 3. ovog člana ima pravo da odbije kao ulazni porez, pod uslovom da je PDV naknadu i vrijednost primljenih proizvoda i usluga platio poljoprivredniku.

(6) Potvrda o plaćanju iz stava 3. ovog člana sadrži sljedeće podatke:

- a) naziv, adresu i identifikacioni broj obveznika –izdavaoca potvrde o plaćanju,
- b) mjesto i datum izdavanja i redni broj potvrde o plaćanju,
- c) ime, prezime, adresu i JMBG poljoprivrednika,
- d) vrstu i količinu isporučenih dobara, vrstu i obim usluge,
- e) vrijednost primljenih dobara i usluga i
- f) iznos PDV naknade obračunate poljoprivredniku.

Član 86.

Putničke agencije i tur operatori

- (1) Ako nisu ispunjeni svi uslovi iz člana 46. Zakona, putnička agencija obračunava, naplaćuje i plaća PDV po općim uslovima propisanim Zakonom.
- (2) Putnička agencija dužna je da obezbijedi evidencije u skladu sa zakonom i ovim pravilnikom.
- (3) Putnička agencija dužna je da korisniku usluga izda poresku fakturu, ili bilo koji drugi dokument koji služi kao poreska faktura, za izvršenu turističku uslugu, i da u istoj iskaže PDV.
- (4) Poreska faktura se izdaje u skladu sa članom 108. Pravilnika.
- (5) Poreska faktura iz stava 3. ovog člana, pored navedenih elemenata, mora da sadrži i ime, prezime i adresu putnika-korisnika usluge.
- (6) Putnička agencija ima pravo na odbitak ulaznog poreza koji je obračunat od strane obveznika koji su izvršili promet dobara i usluga, a koji nisu vezani za neposrednu korist putnika.

Član 87.

Korištena roba, umjetnička djela, kolekcionarski predmeti i antikviteti

- (1) Preprodavci iz člana 47. stav 1. Zakona, mogu obračunavati i naplatiti PDV prema posebnim uslovima, ako su korištenu robu, umjetnička djela, kolekcionarske predmete i antikvitete, sa namjerom da iste preprodaju, kupili ili dobili:
  - a) od lica koja nisu PDV obveznici,
  - b) od obveznika koji nisu imali pravo na odbitak ulaznog poreza prilikom nabavki tih dobara, odnosno koji su oslobođeni plaćanja PDV-a bez prava na odbitak ulaznog poreza na nabavke,
  - c) od lica čiji godišnji oporezivi promet ne prelazi propisani prag, odnosno od lica koja nisu PDV obveznici, kad se radi o korištenoj poslovnoj imovini tog lica (mali preduzetnici)
- (2) Ukoliko preprodavci iz stava 1. ovog člana istovremeno obračunavaju, naplaćuju i plaćaju PDV prema općim uslovima, obavezni su da u svom knjigovodstvu odvojeno vode evidencije za nabavke na koje obračunavaju i naplaćuju PDV prema posebnim uslovima.
- (3) Preprodavci iz stava 1. ovog člana u svom knjigovodstvu obezbjeđuju podatke i vode evidencije o nabavci i prodaji korištene robe, umjetničkih djela, kolekcionarskih predmeta i antikviteta i u istim su dužni obezbijediti podatke o:
  - a) prodavcu za svaki predmet,
  - b) svakom predmetu nabavke,
  - c) iznosu nabavne cijene za svaki predmet,
  - d) iznosu prodajne cijene za svaki predmet prometa,
  - e) iznosu razlike između nabavne i prodajne cijene dobara iz tačke 3. i 4. ovog člana i
  - f) iznosu PDV-a koji je sadržan u razlici iz tačke 5. ovog člana.
- (4) Poreska faktura se izdaje u skladu sa članom 108. Pravilnika.
- (5) Preprodavci iz stava 1. ovog člana imaju pravo na odbitak ulaznog poreza koji je obračunat od strane obveznika koji su izvršili promet dobara i usluga, a koji nisu vezani za nabavnu vrijednost dobara.

Član 88.

Dobra čije su nabavke i prodaje izvršene u cijelosti

- (1) Preprodavci čija je pojedinačna vrijednost nabavke korištene robe i kolekcionarskih predmeta ispod iznosa od 200,00 KM nisu dužni da obezbijede podatke o pojedinačnoj nabavnoj i prodajnoj cijeni za svaki predmet oporezivanja, odnosno u tom slučaju mogu izvršiti nabavke i prodaje tih proizvoda u cijelosti.
- (2) Preprodavci korištene robe i kolekcionarskih predmeta čija pojedinačna nabavka prelazi iznos iz stava 1. ovog člana dužni su da za svaki predmet oporezivanja obezbijede podatke propisane u članu 86. stav 3. ovog pravilnika.
- (3) Preprodavci iz stava 2. ovog člana ne mogu utvrdjivati maržu za oporezivanje.
- (4) U slučaju iz stava 1. ovog člana, preprodavci određuju maržu za oporezivanje za određeni poreski period, i to kao razliku između ukupnog prometa u tom periodu i ukupne nabavke dobara.
- (5) Ako je marža negativna, preprodavci istu mogu prenijeti u naredni poreski period, pod uslovom da PDV obračunavaju i naplaćuju prema posebnim uslovima za preprodavce iz stava 1. ovog člana.
- (6) Ukoliko preprodavci istovremeno obračunavaju i naplaćuju PDV prema posebnim i opštim uslovima propisanim Zakonom, negativnu maržu ne mogu prenijeti za naredni poreski period za dobra na koja obračunavaju i naplaćuju PDV prema općim uslovima.

Član 89.

Drugi slučajevi prometa umjetničkih djela, kolekcionarskih predmeta i antikviteta

- (1) Nabavna cijena umjetničkih djela, kolekcionarskih predmeta i antikviteta koja se uvoze utvrđuje se saglasno carinskim propisima (član 21. Zakona), uvećana za iznos PDV-a koji se obračunava i naplaćuje u rokovima za naplatu carinskog duga.
- (2) Preprodavci koji obračunavaju i naplaćuju PDV, na razliku između prodajne i nabavne cijene, nemaju pravo na odbitak ulaznog poreza na dobra koja su uvezli ili dobili, saglasno članu 49. stav 1. Zakona.

Član 90.

Promet dobara na javnoj aukciji

- (1) Obveznik iz člana 50. stav 1. Zakona, (u daljnjem tekstu: aukcionar) može obračunavati i naplatiti PDV prema posebnim uslovima samo ukoliko na javnoj aukciji radi u ime nalagodavaca navedenih u članu 50. stav 3. Zakona.
- (2) Ukoliko aukcionar istovremeno obračunava i naplaćuje PDV prema općim i posebnim uslovima, dužan je da u svom knjigovodstvu odvojeno vodi evidencije, u kojima obezbjeđuje podatke o prometu na koji obračunava i naplaćuje PDV po općim i posebnim uslovima i da obračuna i plati PDV za svaki posebno.

XIV POVRAT PDV – a

Član 91.

Pokretanje postupka za povrat PDV-a

(1) Postupak povrata PDV-a se pokreće podnošenjem prijave samooporezivanja (PDV-prijava).

Član 92.

Pravo na povrat PDV-a

(1) Podnošenjem PDV prijave obveznik se opredjeljuje za povrat razlike ulaznog poreza ili poreski kredit.

(2) Izjašnjavanjem sa DA smatra se da je podnesen zahtjev za povrat razlike ulaznog poreza.

(3) Izjašnjavanjem sa NE obveznik se opredjeljuje za poreski kredit (ulazni porez za naredne periode) .

(4) U slučaju da se obveznik ne izjasni, smatra se opredijeljenim za poreski kredit.

Član 93.

Povrat PDV-a izvoznicima

(1) Pravo povrata ulaznog poreza, po osnovu izvoza u roku od 30 dana od podnošenja prijave za PDV, imaju obveznici koji su imali izvoz preko 30 % od ukupnog prometa u prethodnoj godini. Pravo na povrat u roku od 30 dana obveznik gubi ako šest mjeseci uzastopno nema prometa po osnovu izvoza s tim što ponovno pravo stiće ako uzastopno od šest mjeseci ima izvoz dobara i usluga. Obveznici koji prvi put počinju sa radom ili imaju namjeru da izvoze, pravo na povrat u roku od 30 dana od podnošenja prijave za PDV mogu steći na osnovu ugovora iz koga se može vidjeti da će u tekućoj godini imati preko 30 % prometa po osnovu izvoza.

(2) Obveznici koji su ostvarili izvoz manji od 30% od ukupnog prometa imaju pravo na povrat u roku od 60 dana po isteku roka za predaju prijave za PDV.

Član 94.

Postupak povrata PDV-a

(1) Uprava vrši povrat razlike ulaznog poreza umanjenog za iznos dospjelog poreskog duga.

(2) Dospjeli poreski dug je glavna i sporedna obaveza propisana Zakonom o postupku indirektnog oporezivanja.

(3) Ako Uprava ne izvrši povrat razlike ulaznog poreza u propisanim rokovima, obveznik PDV-a ima pravo na propisanu kamatu koja počinje teći prvog dana po isteku rokova za povrat do dana prijenosa sredstava na račun PDV obveznika.

Član 95.

Povrat PDV-a stranim licima koja nemaju registrovano poslovanje u BiH

(1) Strana pravna lica koja nemaju registrovano poslovanje u BiH (prijevoznici, lica koja izlažu robu na sajmovima, avio-prijevoznici i slično) su lica koja kupe dobra i prime usluge od poreskih obveznika sa područja BiH, a vezano za obavljanje djelatnosti u inostranstvu, imaju pravo na

povrat PDV-a na osnovu zahtjeva kojeg podnose Upravi za kumulativni promet u periodu od najmanje tri mjeseca, a može i kraće ako je ostatak poslovne godine.

(2) Zahtjev iz prethodnog stava, podnosi se na obrascu „PDV-SL-1“, koji je propisan ovim pravilnikom i čini njegov sastavni dio.

Član 96.

Uslovi za povrat PDV-a stranim licima

(1) Uz zahtjev za povrat PDV-a, strano lice je dužno dostaviti sljedeću dokumentaciju:

- a) potvrdu o registraciji obveznika PDV-a ili druge vrste indirektnih poreza, prevod potvrde o registraciji ovjerene od nadležnog organa države u kojoj podnosilac zahtjeva ima sjedište,
- b) originale ili ovjerene fotokopije faktura o nabavci dobara i usluga u BiH po kojima je obračunat i plaćen PDV,
- c) dokaz o plaćanju dobara i
- d) dokaz o izvozu dobara.

Član 97.

Rok za povrat PDV-a stranim licima

(1) Uprava, nakon izvršene provjere ispunjenosti uslova za povrat PDV-a, licima iz člana 53. stav 1. Zakona, rješenjem utvrđuje pravo na povrat u roku od 6 mjeseci od dana podnošenja zahtjeva.

(2) Rješenje iz prethodnog stava dostavlja se zastupniku sa sjedištem u BiH.

(2) Povrat PDV-a se vrši sa jedinstvenog računa na račun zastupnika ili podnosioca zahtjeva otvoren u BiH.

Član 98.

Povrat PDV-a stranim državljanima

(1) Strani državljani koji iznose dobra kupljena u BiH, a na koje je plaćen PDV, imaju pravo tražiti povrat PDV-a na osnovu zahtjeva za povrat PDV-a koji, na traženje kupca, popunjava obveznik PDV-a, odnosno prodavac.

Član 99.

Podnošenje zahtjeva za povrat PDV-a

(1) Zahtjev za povrat PDV-a popunjava se na obrascu „PDV- SL-2“, koji je propisan ovim pravilnikom i čini njegov sastavni dio.

Član 100.

Obrazac zahtjeva za povrat PDV-a

(1) Obrazac “PDV- SL-2” se popunjava u tri primjerka, od kojih original i jednu kopiju prodavac daje kupcu a jednu kopiju zadržava.

Član 101.
Obaveze prodavca

(1) Prodavac naplaćuje od kupca ukupnu vrijednost dobara, uključujući i PDV.

Član 102.
Organ nadležan za povrat PDV-a stranim državljanima

(1) Pravo na povrat PDV-a, stranim državljanima, ostvaruje se prilikom napuštanja carinskog područja BiH kod nadležne službe Uprave – carinarnice na kojoj se vrši kontrola iznošenja dobara od strane putnika.

Član 103.
Uslovi za povrat PDV-a stranim državljanima

- (1) Uslovi koji moraju biti ispunjeni kako bi se ostvarilo pravo na povrat PDV-a su sljedeći:
- a) da je vrijednost kupljenih dobara po pojedinačnom računu veća od 100,00 KM,
  - b) da strano lice posjeduje obrazac “PDV- SL-2” izdat od obveznika PDV-a – prodavca,
  - c) da je strano lice iznijelo dobra kupljena u BiH van carinskog područja BiH lično, poštom ili na drugi način i
  - d) da su kupljena dobra stavljena na uvid carinarnici koja, nakon provedenog postupka, vrši provjeru da li podaci sa putne isprave odgovaraju podacima upisanim u obrascu zahtjeva, da li dobra koja se iznose odgovaraju popisu dobara iskazanom u obrascu “PDV- SL-2”, da li je obrazac “PDV- SL-2” potpisan od strane kupca, te nakon toga ovjerava datum prelaska dobara preko carinske linije.

Član 104.
Dobra koja iznose strani državljani bez prava na povrat PDV-a

(1) Pravo na povrat PDV-a na dobra koja iznose strana lica iz BiH ne odnosi se na iznesena mineralna ulja, alkohol i alkoholna pića i prerađevine od duhana.

(2) Pod mineralnim uljima smatraju se naftni derivati (petrolej, dizel-gorivo, ulje za loženje ekstra lako (ES) i lako specijalno (LS) motorni benzin – bezolovni, motorni benzin).

(3) Alkoholom i alkoholnim pićima smatraju se alkoholna pića, bez obzira na veličinu pakovanja i etil alkohol.

Član 105.
Rok za povrat PDV-a

(1) Pravo na povrat PDV-a može se ostvariti u trenutku kada putnik napušta zemlju.

(2) Istekom navedenog roka strano lice ne može ostvariti pravo na povrat PDV-a.

Član 106
Obaveza kupca

(1) U slučaju dostave obrasca poštom kupac dostavlja broj računa na koji će se izvršiti povrat PDV-a.

Član 107.

Način povrata PDV-a

(1) Ukoliko su ispunjeni svi propisani uslovi, povrat PDV-a vrši se na blagajni nadležne carinarnice koja je izvršila ovjeru obrasca "PDV- SL-2".

Član 108.

Posebna evidencija koju vodi prodavac

(1) Prodavac je dužan da vodi posebnu evidenciju izdatih obrazaca "PDV- SL-2" i da uz PDV – prijavu dostavi specifikaciju izdatih obrazaca nadležnoj organizacionoj jedinici Uprave.

XV ISPOSTAVLJANJE FAKTURE; KNJIGOVODSTVO I ČUVANJE DOKUMENATA

Član 109.

Ispostavljanje poreske fakture

(1) Obveznik PDV-a je dužan da svakom kupcu izda poresku fakturu za svaki promet dobara i usluga, izuzev za onaj promet koji je oslobođen plaćanja PDV-a (član 24. i 25. Zakona), odnosno za usluge od javnog interesa, finansijske i novčane usluge.

(2) Pod poreskom fakturom se smatra i svaki drugi dokument koji sadrži sve propisane elemente.

(3) Poreska faktura se izdaje najmanje u dva primjerka, od kojih se jedan uručuje kupcu, a drugi služi kao isprava za knjiženje.

(4) Poreska faktura služi kao osnov za utvrđivanje poreske obaveze.

(5) Poreska faktura je osnov i preduslov za odbitak ulaznog poreza, bilo kao osnov umanjivanja poreskih obaveza ili osnov za povrat poreza od države, za knjiženje i unos podataka u poresku prijavu.

(6) Za svaku izgubljenu poresku fakturu ili dokument kojim se stiče pravo na odbitak ulaznog poreza, kupac je dužan od dobavljača obezbijediti prepis poreske fakture.

Član 110.

Sadržaj poreske fakture

(1) Poreska faktura iz predhodnog člana mora sadržavati najmanje sljedeće podatke:

- a) naziv, adresu i identifikacioni broj obveznika koji je isporučio dobra ili usluge,
- b) mjesto i datum izdavanja fakture,
- c) broj fakture,
- d) datum isporuke dobara i/ili usluga,
- e) ime, naziv, adresu i identifikacioni broj poreskog obveznika ili matični broj lica koje je primilo dobra ili usluge,

- f) trgovački naziv, vrstu, količinu i cijenu isporučenih dobara i obavljenih usluga,
- g) pojedinačnu vrijednost dobara i usluga bez PDV-a,
- h) stopu PDV-a,
- i) pojedinačni iznos PDV-a ,
- j) pojedinačnu vrijednost dobara ili usluga sa PDV-om,
- k) ukupan iznos naknade bez PDV-a,
- l) ukupan iznos PDV-a,
- m) ukupan iznos naknade za dobra i usluge, uključujući PDV,
- n) potpis izdavaoca i
- o) pečat.

Član 111.

Obaveza izdavanja poreske fakture u slučaju korištenja usluga u vanposlovne svrhe

- (1) Obveznik PDV-a mora izdati poresku fakturu u skladu sa odredbama ovog pravilnika i Zakona i u sljedećim slučajevima korištenja usluga u vanposlovne svrhe (član 5. i 9. Zakona), i to kad:
- a) obveznik upotrijebi dobra koja čine dio poslovne imovine u vanposlovne svrhe poreskog obveznika, zaposlenih i drugih lica kada je PDV moguće u potpunosti ili djelimično odbiti,
  - b) obveznik pruža usluge bez naknade, ili uz smanjenju naknadu, u vanposlovne svrhe osnivača, zaposlenih i drugih lica ili svrhe koje nisu povezane sa njegovim poslovanjem,
  - c) obveznik upotrijebi ili obavi uslugu bez naknade, ili uz smanjenu naknadu, zaposlenima ili članovima njihove porodice po osnovu rada i
  - d) obveznik izuzima dobra za krajnju potrošnju (u svrhe koje nisu povezane s poslovnom djelatnošću).

Član 112.

Izdavanje interne fakture

- (1) Za korištenje dobara i usluga u vanposlovne svrhe izdaje se interna faktura, pod uslovom da se na navedena dobra i usluge može odbiti PDV u potpunosti ili djelimično.
- (2) Za korištenje lično proizvedenih dobara ili obavljenih usluga u vanposlovne svrhe izdaje se interna faktura, pod uslovom da se na navedena dobra i usluge može odbiti PDV u potpunosti ili djelimično.
- (3) Interna faktura sadrži sve propisane elemente poreske fakture, osim što se umjesto podataka o kupcu navode podaci o svrsi korištenja dobara i usluga.

Član 113.

Izdavanje poreske fakture u slučajevima avansnog plaćanja

- (1) Za primljene avanse prije isporuke dobara i usluga, a na osnovu izvoda ovlaštene organizacije platnog prometa, primalac avansa, dužan je izdati poresku fakturu u skladu sa Zakonom i ovim pravilnikom.
- (2) Na poreskoj fakturi je obavezna naznaka „faktura-avans“.
- (3) Ovakva poreska faktura je osnov za obračun izlaznog poreza kod prodavca, a ulaznog kod kupca.

(4) Primitveni avans predstavlja bruto naknadu iz koje se preračunatom stopom izračunava PDV.

(5) Ako je avans primitven u istom obračunskom periodu u kojem je obavljena i isporuka, tada se ne ispostavlja poreska faktura za avans, nego faktura za redovnu isporuku dobara ili usluga. U slučaju kada je primitveni avans veći od iznosa u redovnoj fakturi ispostavlja se poreska faktura za razliku avansa.

(6) Pri isporuci dobara, odnosno obavljanju usluga ispostavlja se poreska faktura u kojoj se zaračunava cjelokupna isporuka dobara, odnosno obavljena usluga, a poreska faktura za avans se poništava (stornira).

Član 114.

Potvrda o prijemu

(1) Potvrda o plaćanju (potvrda o prijemu) je dokument koji se izdaje u specifičnim slučajevima kada postoje otežavajuće okolnosti, nemogućnost izdavanja fakture ili kada je obveznik izdavanja fakture kupac (otkupi od poljoprivrednika, kompleksnost kvantitativnog ili kvalitativnog prijema robe i slično).

(2) Potvrda se izdaje samo za isporuke dobara i usluga na osnovu ugovora.

(3) Potvrda mora da sadrži propisane elemente iz poreske fakture.

(4) Datum ispostavljanja potvrde predstavlja datum isporuke dobara i usluga.

(5) Na osnovu potvrde dobavljač je dužan izdati fakturu, izuzev kada je izdavalac fakture kupac.

(6) Izdavalac potvrde je suodgovoran za izdavanje poreske fakture.

(7) Potvrda može da služi za obračun ulaznog i izlaznog PDV-a.

Član 115.

Potvrda o prijemu kao faktura

(1) Fakturom se smatra i potvrda o prijemu koju izdaje obveznik za isporuke dobara od poljoprivrednika u smislu člana 45. Zakona.

Član 116.

Sadržaj potvrde o prijemu

(1) Potvrda o prijemu iz predhodnog člana sadrži sljedeće podatke:

- a) naziv, adresu i identifikacioni broj obveznika,
- b) mjesto, datum izdavanja i redni broj potvrde,
- c) ime, prezime, adresu i matični broj poljoprivrednika,
- d) vrstu, količinu isporučenih dobara ili izvršenih usluga od strane poljoprivrednika,
- e) datum prometa dobara i usluga

- f) vrijednost isporučenih dobara i usluga,
- g) iznos paušalne naknade obračunate poljoprivredniku,
- h) broj rješenja o paušalnoj naknadi za poljoprivrednika od strane Uprave i
- i) potpis poljoprivrednika.

Član 117. Blagajnički račun

(1) Obveznici koji promet dobara i usluga naplaćuju u gotovini obavezni su promet iskazivati preko registar blagajni i za svaki izvršeni promet izdati blagajnički račun (isječak vrpce registar blagajne), osim u slučaju kada kupac traži izdavanje poreske fakture.

(2) Računi se izdaju u dva primjerka, od kojih se jedan izdaje kupcu a drugi služi kao poreska dokumentacija uz dnevne izvještaje za knjiženje.

Član 118. Sadržaj blagajničkog računa

(1) Blagajnički računi za gotovinski promet pri prometu dobara ili usluga moraju sadržavati najmanje sljedeće podatke:

- a) naziv, adresu i identifikacioni broj obveznika,
- b) mjesto prodaje (broj prodajnog mjesta, poslovnog prostora, prodavnice)
- c) datum i broj izdavanja računa,
- d) količinu, cijenu i uobičajeni trgovački naziv isporučenog dobra ili izvršene usluge,
- e) ukupan iznos naknade bez PDV-a,
- f) ukupan iznos PDV-a i
- g) ukupan iznos naknade sa PDV-om.

Član 119. Blagajnički račun kao poreska faktura

(1) Uslovi da se blagajnički računi prihvate kao poreska faktura u svrhu priznavanja ulaznog PDV-a su:

- a) da iznos nije veći od 100,00 KM i
- b) da za iznos veći od 100,00 KM pored blagajničkog računa izdaje se i poreska faktura.

Član 120. Izvještaj o dnevnom i mjesečnom prometu

(1) Obveznici koji promet dobara i usluga naplaćuju gotovinski u skladu sa članovima 121. i 122. dužni su sačinjavati izvještaje o ukupnom dnevnom i mjesečnom prometu, sa podacima o iznosu prometa bez PDV-a, iznosu PDV-a i iznosu prometa sa PDV-om koji predstavljaju dokumente za unos podataka u knjigu izlaznih faktura.

Član 121.

Obveznici koji nisu dužni izdavati blagajničke račune

(1) Obveznici koji promet dobara i usluga naplaćuju gotovinski prilikom maloprodaje duhana, duhanskih prerađevina, dnevne štampe, lota i sportske prognoze u kioscima i pri prodaji dobara i usluga na tržnicama i drugim otvorenim prostorima, nisu dužni izdavati blagajničke račune.

Član 122.

Pojam tržnice i otvorenog prostora

(1) Pod tržnicama i otvorenim prostorima, u smislu Zakona i ovog pravilnika, smatraju se mjesta registrovana od strane nadležnog organa na kojima se može vršiti promet dobara i usluga krajnjim potrošačima.

(2) Pod prodajom na otvorenim prostorima smatra se i prodaja karata javnog prijevoza putnika, prodaja karata putem automata i ostalih proizvoda putem automata.

Član 123.

Načela za vođenje knjigovodstva

(1) Poreski obveznik mora u svom knjigovodstvu obezbijediti sve podatke potrebne za tačno, pravilno i blagovremeno obračunavanje i plaćanje PDV-a.

(2) Osnov za knjigovodstveno evidentiranje poreski značajnih događaja, promjena i činjenica su odgovarajuće isprave, kao što su: obračuni izvršenih i primljenih isporuka, izdate i primljene fakture, isprave o uvozu i izvozu (carinske isprave), isprave o plaćanjima i naplati, kao i sve druge isprave bitne za obračun i plaćanje PDV-a i korištenje prava na odbitak ulaznog poreza.

(3) Knjigovodstvo poreskih obveznika, knjige izlaznih i ulaznih faktura i druge evidencije moraju se voditi prema Međunarodnim računovodstvenim načelima i računovodstvenim standardima i prema Zakonu o računovodstvu i reviziji Bosne i Hercegovine.

(4) Pri vođenju knjigovodstva obveznik treba da se pridržava sljedećih računovodstvenih načela:

- a) akrealna osnova,
- b) stalnost poslovanja,
- c) razumljivost,
- d) relevantnost,
- e) značajnost,
- f) pouzdanost,
- g) vjerodostojna prezentacija,
- h) suština prije forme,
- i) neutralnost,
- j) opreznost,
- k) kompletnost,
- l) uporedivost i
- m) blagovremenost.

Član 124.

Sadržaj knjigovodstvenih evidencija

(1) Poreski obveznik mora u svom knjigovodstvu obezbijediti sve podatke potrebne za utvrđivanje i plaćanje PDV-a, a naročito:

- a) o ukupnom iznosu naknade za isporuke dobara i usluga s PDV-om, iznosu naknade za isporuke dobara i usluga koje su oslobođene PDV-a,
- b) o obračunatom PDV-u po izdatim fakturama za isporučena dobra i obavljene usluge,
- c) o ukupnom iznosu naknada za primljena dobra i usluge, iznosu naknade za primljena dobra i usluge s PDV-om i iznosu naknade za primljena dobra i usluge bez PDV-a,
- d) o obračunatom PDV-u po fakturama za primljena dobra i korištene usluge (ulaznom porezu),
- e) o obvezi PDV-a za uplatu i uplati PDV-a,
- f) o potraživanju za povrat ulaznog poreza i njegovoj uplati.

(2) Radi osiguravanja podataka o izdatim i primljenim fakturama i PDV-u sadržanom u tim fakturama, poreski obveznik mora voditi posebne evidencije, i to: knjigu izlaznih faktura (obrazac KIF) i knjigu ulaznih faktura (obrazac KUF).

(3) Radi osiguravanja podataka o fakturama izdatim za primljene avanse, odnosno fakturama primljenim za date avanse, poreski obveznici moraju voditi posebne evidencije, i to: knjigu izlaznih faktura i knjigu ulaznih faktura istovjetnog sadržaja kao za knjige propisane u članu 124. i 125. ovog pravilnika.

Poreski obveznici moraju voditi posebnu knjigu ulaznih faktura i knjigu izlaznih faktura, istovjetnog sadržaja propisanog u članu 124. i 125. ovog pravilnika, za isporuke dobara i usluga koje se obave u smislu člana 110. Pravilnika i člana 5. i 9. Zakona.

(4) Poreski obveznici moraju voditi posebnu knjigu ulaznih faktura i knjigu izlaznih faktura za isporuke dobara i usluga u vanposlovne svrhe.

(5) Radi osiguravanja podataka o ulaznom porezu, plaćenom pri uvozu, poreski obveznik-uvoznik mora o uvozu voditi posebnu evidenciju.

(6) Oblik i sadržaj obrazaca KIF i KUF sastavni su dio ovoga pravilnika.

Član 125.

Knjiga izlaznih faktura

(1) U knjigu izlaznih faktura (KIF) upisuju se podaci kako slijedi:

- a) redni broj (kolona 1),
- b) broj fakture (kolona 2),
- c) datum izdavanja faktura (kolona 3),
- d) naziv kupca (primaoca dobara ili usluga), ako se radi o poreskom obvezniku, odnosno ime i prezime ako se radi o kupcu – fizičkom licu i sjedište prebivalište ili uobičajeno boravište (kolona 4),
- e) identifikacioni broj ili jedinstveni matični broj građana - JMBG (poreski broj) kupca. Ovdje se ne unosi podatak za inostrane kupce, kao ni kod prodaje krajnjim potrošačima (kolona 5),
- f) iznos fakture-naknade s porezom,
- g) iznos interne fakture u vanposlovne svrhe (kolona 7),
- h) iznos faktura za izvozne isporuke. Unose se podaci za obavljene isporuke u inostranstvo na osnovu izvoznih carinskih isprava (kolona 8),
- i) iznos fakture za ostale isporuke oslobođene plaćanja PDV-a (kolona 9),
- j) osnovica za obračun PDV-a kupcima- poreskim obveznicima (kolona 10),

- k) iznos PDV-a za isporuke poreskim obveznicima (kolona 11),
- l) osnovica za obračun PDV-a kupcima - koji nisu PDV obveznici (kolona 12),
- m) iznos PDV-a za isporuke kupcima koji nisu PDV obveznici (kolona 13 koja čini zbir kolona 14, 15 i 16),
- n) iznos PDV-a kupcima iz FBiH,
- o) iznos PDV-a kupcima iz RS i
- p) iznos PDV-a kupcima iz Brčko Distrikta BiH.

(2) U knjigu izdatih faktura (KIF) unosi se i:

- a) dnevni gotovinski promet. U tom se slučaju u kolonu 2 unose brojevi faktura za gotovinski promet (od -- do --, prema specifikaciji od -- do -- i slično), u kolonu 3 datum, u kolonu 4 naznaka da se radi o gotovinskim računima kao "gotovinska naplata blagajne br. ---" i slično, kolona 5 se ne popunjava, a iznos tih računa (gotovinske naplate) upisuje se u kolone 6, 12 i 13. U ovu kolonu poreski obveznik može, na osnovu isprava o dnevnom prometu, upisati u jednom iznosu gotovinski promet za cijeli obračunski period,
- b) gotovinski promet bez računa iz člana 120. ovog pravilnika. U tom slučaju, u kolonu 2 unosi se naznaka prodajnog mjesta, kioska i slično, u kolonu 3 datum,
- c) ostali podaci se upisuju na način iz tačke 1. ovog stava,
- d) fakture za isporuke bez naknade ili uz lični popust,
- e) naknadne ispravke faktura.

(3) Nakon ispostavljanja fakture za isporuke dobara, odnosno usluga za koje je primljen avans i izdata faktura u smislu odredbi Zakona i ovoga pravilnika, u knjizi izdatih faktura za avanse poništava (stornira) se faktura za avans, a faktura za isporučena dobra, odnosno obavljene usluge upisuje se u knjigu izlaznih faktura za isporučena dobra i usluge.

Član 126.

Knjiga ulaznih faktura

(1) U knjigu ulaznih faktura upisuju se podaci kako slijedi:

- a) redni broj (kolona 1),
- b) broj fakture (kolona 2),
- c) datum fakture (kolona 3),
- d) naziv - ime i prezime dobavljača, odnosno isporučioća dobara ili usluge i sjedište, odnosno prebivalište ili uobičajeno boravište (kolona 4),
- e) identifikacioni broj ili JMBG dobavljača, odnosno isporučioća (kolona 5),
- f) iznos fakture bez poreza (kolona 6),
- g) ukupni iznos fakture s porezom (kolona 7),
- h) iznos paušalne naknade (kolona 8),
- i) ukupni iznos ulaznog poreza sadržanog u fakturama iz kolone 7 (kolona 9),
- j) ulazni porez koji se može odbiti (kolona 10), te
- k) ulazni porez koji se ne može odbiti (kolona 11).

(2) Po prijemu fakture za isporučena dobra i usluge za koje je plaćen avans, u knjizi primljenih faktura za avanse poništava (stornira) se faktura za dati avans sa svim podacima, a faktura za isporučena dobra i usluge unosi se na odgovarajući način u knjigu ulaznih faktura za primljena dobra i usluge.

(3) U knjigu primljenih faktura unose se i podaci o naknadnim ispravcima ulaznog poreza u smislu odredbe člana 36. Zakona.

Član 127.

Obaveza zaključivanja knjiga

- (1) Knjige izlaznih i ulaznih faktura zaključuju se za svaku poslovnu godinu, i pri prestanku poslovanja.
- (2) Tokom godine, za svako obračunsko razdoblje, iznosi upisani u knjige iz stava 1. ovoga člana se zbrajaju i koriste za popunjavanje poreske prijave.
- (3) U knjigu ulaznih faktura i knjigu izlaznih faktura upisuje se i kumulativni iznos poreza za obračunski period.

Član 128.

Obveznici koji nisu u obavezi posebno voditi knjige i evidencije

- (1) Ako poreski obveznik u svom knjigovodstvu obezbjeđuje sve podatke potrebne za utvrđivanje poreske osnovice, odnosno poreza, kao i ulaznog poreza, nije obavezan posebno voditi knjige i evidencije propisane ovim pravilnikom.

Član 129.

Prilagođavanje obrazaca i knjiga automatskoj obradi podataka

- (1) Obrasci i knjige iz ovoga pravilnika mogu se prilagođavati automatskoj obradi podataka, s tim da se moraju osigurati najmanje propisani podaci.

XVI PRAVNI LIJEKOVI

Član 130.

Pravni lijekovi

- (1) Pravo obveznika PDV-a na žalbu protiv rješenja koja donese Uprava, postupanje prvostepenog i drugostepenog organa po žalbi i pokretanje upravnog spora propisano je Zakonom o postupku indirektnog oporezivanja, u skladu sa članom 2. stav 2. navedenog Zakona.

XVII PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 131.

Promet obavljen do 31.12.2005.

- (1) Odredbe ovog pravilnika primjenjuju se na promet dobara i usluga i uvoz dobara koji se obave poslije 31.12.2005. godine.
- (2) Dobavljač je obavezan na dan 31.12.2005. godine kupcima ispostaviti račune za sve nenaplaćene isporuke proizvoda, roba i usluga, koje su obavljene u cjelini ili djelimično. Dobavljač je dužan izvršiti i obračun poreza na promet, ukoliko je predmetni promet oporeziv u skladu sa propisima koji regulišu oporezivanje po navedenoj osnovi.

(3) Kooperanti su dužni glavnom izvođaču radova ispostaviti obračun za privremenu ili konačnu situaciju obavljenih građevinskih radova, zaključno sa 31.12.2005. godine.

(4) Popis ispostavljenih a nenaplaćenih računa, koji se dostavlja nadležnom regionalnom centru Uprave obavezno sadrži:

- a) naziv kupca,
- b) identifikacioni broj kupca,
- c) broj računa,
- d) datum izdavanja računa i
- e) obračun poreza na promet proizvoda i usluga po svakom računu.

(5) Obaveza popisa ispostavljenih a nenaplaćenih računa odnosi se na račune po kojima je izvršen promet dobrima i uslugama i na kojima je dobavljač obračunao porez na promet, ali isti nije uplaćen.

(6) Ako se proizvodi, roba ili usluge isporučuju kontinuirano, ili u dijelovima, na osnovu prethodno sačinjenog ugovora, odredbe Zakona primjenjuju se na dio prometa obavljenog počev od 01.01.2006. godine, a odredbe propisa kojima se uređuje porez na promet na dio prometa koji je obavljen i obračunat kupcu zaključno sa 31.12.2005. godine.

(7) Obaveza poništavanja i knjigovodstvenog storniranja računa u vezi sa kojim nije izvršen promet dobrima i uslugama, odnosi se i na račune za avanse koji nisu naplaćeni sa 31.12.2005. godine.

Član 132.

Konačni obračun poreza na promet

(1) Rokovi za uplatu poreza na promet proizvoda i usluga uređeni su propisima koji regulišu oprezivanje porezom na promet, sa izuzetkom poreza na promet koji je sadržan u nenaplaćenju realizaciji na dan 31.12.2005. godine, a koji dospijeva za uplatu u skladu sa članom 74. stav 3. Zakona.

(2) Obveznici poreza na promet proizvoda i usluga obavezni su Upravi dostaviti kopiju konačnog obračuna poreza na promet proizvoda i usluga za 2005. godinu. Original konačnog obračuna poreza na promet proizvoda i usluga za 2005. godinu dostavlja se nadležnim poreskim upravama entiteta i Brčko Distrikta do 20.02.2006. godine.

(3) Poreske uprave entiteta i Brčko Distrikta nadležne su za postupak kontrole poreskih obaveza prijavljenih u konačnom obračunu poreza na promet proizvoda i usluga za period 01.01 – 31.12.2005. godine.

Član 133.

Popis robe u maloprodaji

(1) Registrovani PDV obveznici koji obavljaju djelatnost trgovine na malo i ugostiteljstva na dan 31.12.2005. godine obavezni su:

- a) obaviti popis zaliha robe,
- b) stornirati ukalkulisani porez na promet u zalihama robe,
- c) utvrditi vrijednost zaliha robe bez poreza na promet, te na tako utvrđenu poresku osnovicu obračunati PDV primjenom propisane stope, te
- d) popisne liste i obračun PDV-a dostaviti Upravi do 10.01.2006. godine.

(2) Lica koja nisu registrovana kao PDV obveznici, pored obaveza navedenih u stavu 1. ovog člana, obavezna su uplatiti obračunati iznos PDV-a do 28.02.2006. godine.

(3) Plaćeni porez na promet u zalihama robe iz stava 1. ovog člana, izuzev plaćenog poreza na promet na akciznu robu, ne može se koristiti za povrat ili kao odbitak ulaznog poreza.

Član 134.

Popis akcizne robe

(1) Registrovani PDV obveznici koji obavljaju trgovinsku (trgovina na veliko i trgovina na malo) i ugostiteljsku djelatnost, a koji stavljaju u promet akciznu robu na dan 31.12.2005. godine, obavezni su:

- a) obaviti popis zaliha akcizne robe,
- b) utvrditi porez na promet proizvoda u zalihama akcizne robe,
- c) utvrđeni porez na promet proknjižiti na analitički konto ulaznog poreza,
- d) obračunati PDV na vrijednost zaliha akcizne robe, te
- e) popisne liste i obračun PDV-a dostaviti Upravi do 10.01.2006. godine.

(2) Iznose poreza na promet proizvoda sadržanih u zalihama iz stava 1. ovog člana poreski obveznici će utvrditi na osnovu dokumenta u kome je obračunat porez na promet proizvoda od strane dobavljača, odnosno proizvođača ili uvoznika. Ukoliko obveznik ne posjeduje predmetni dokument utvrđeni porez na promet ne može se priznati kao ulazni porez.

(3) Obaveze poreskih obveznika iz stava 1. i 2. ovog člana ne odnose se na prodavce duhanskih prerađevina. Poreski obveznici - prodavci duhanskih prerađevina dužni su da izvrše popis zaliha dobara - duhanskih prerađevina na dan 31.12.2005.godine, te taj popis dostave UIO do 10.01.2006.godine. Za promet cigareta i drugim duhanskim prerađevinama koje su bile predmet popisa na dan 31.12.2005.godine prodavci su dužni odvojeno voditi evidenciju prometa sve do realizacije kompletne zalihe. Pri fakturisanju duhanskih prerađevina koje su bile predmet popisa na dan 31.12.2005.godine izdat će se faktura bez PDV-a. Na nove nabavke i promet poslije, od 01.01.2006.godine primjenjivat će se opći princip.

Član 135.

Građevinska djelatnost

(1) Lica koja su obveznici PDV-a u skladu sa Zakonom, dužna su da na dan 31.12.2005. godine izvrše popis novosagrađenih građevinskih objekata, koji su definisani članom 4. stav 3. tačka 4. Zakona i članom 8. Pravilnika, i građevinskih objekata čija je izgradnja u toku i popisne liste dostave Upravi najkasnije do 15.01.2006.godine.

(2) Novosagrađenim građevinskim objektima ili ekonomski djeljivim cjelinama u okviru tih objekata, smatraju se i objekti čija je izgradnja započeta prije 31.12.2005.godine, a nastavljena 01.01.2006.godine.

(3) Osnovica za obračun PDV-a za prvi prijenos prava raspolaganja na objektima iz stava 2. ovog člana utvrđuje se tako što se ukupan iznos naknade za objekat ostvaren prilikom prvog prijenosa prava raspolaganja umanjuje za cijenu koštanja objekta u koju je uključen i plaćeni porez na promet proizvoda i usluga.

(4) Cijena koštanja objekta iz stava 3. ovog člana sadrži, pored vrijednosti materijala i usluga za izgradnju objekta, i naknade za uređivanje građevinskog zemljišta, pripremnih radova za građenje, raseljavanje, naknade za izradu tehničke dokumentacije za izgradnju objekta, naknade plata i drugih ličnih primanja i ostali troškovi poslovanja neposredno vezani za izgradnju objekta.

(5) Ako je objekat sagrađen do 31.12.2005. godine, a prvi prijenos prava raspolaganja obavljen nakon 01.01.2006. godine osnovica za obračun PDV-a utvrđuje se u skladu sa stavom 3. ovog člana.

Član 136.

Opća obaveza popisa

(1) Poreski obveznici koji zalihe dobara iskazuju po prodajnim cijenama s uračunatim porezom, pri smanjenju, povećavanju ili ukidanju poreza, obavezni su na dan početka primjene propisa kojim se povećava, smanjuje ili ukida porez, obaviti popis dobara na zalihama i utvrditi cijene s uračunatim porezom po novim poreskim stopama.

Član 137.

Nadležnost za postupke pokrenute prije stupanja na snagu Zakona

(1) Porez na promet proizvoda i usluga koji poreski obveznik duguje prema odredbama Zakona o porezu na promet proizvoda i usluga, plaća se u rokovima i na način propisan odredbama tog zakona.

(2) Na obaveze poreza na promet proizvoda i usluga nastale prije početka primjene Zakona u pogledu njihovog utvrđivanja, žalbenog postupka, obnove postupka, zastare, naplate, prinudne naplate i povrata, te vođenja prekršajnog postupka primjenjivat će se Zakon o porezu na promet proizvoda i usluga i ostali propisi koji regulišu predmetne oblasti, a koji su bili na snazi do početka primjene ovog Zakona.

Član 138.

Stupanje na snagu

(1) Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u »Službenom glasniku BiH«, a primjenjivat će se od 01.01.2006. godine.